

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 25.—
za en mesec 2'20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejeman mesečno . . 1'70

Sobotna izdaja:

za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Paročna ostanila, zahvalo, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirvsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna pettirvsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izveniški ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Po stari poti.

V pravkar priobčenem, že najno-
vejši dogodki vpoštevajočem prevodu
Scotus Viatorjevega dela »Jugoslovan-
sko vprašanje« se mažarska kovarstva
proti monarhiji, ki dosegajo svoj vr-
hunec v trpinčenju hrvatskega naroda,
predočujejo tako drastično, da ni izo-
braženega človeka v Evropi, ki bi to
nanj ne napravilo najglobljšega vtisa.
Angleški pisatelj, ki z avstroogrsko dr-
žavo tako simpatizira, da bi bolj ne
mogel niti najboljši patriot med nami,
in ki odločno odklanja misel, da bi
jugoslovansko vprašanje reševala Sr-
bija, ne najde primernih besed, da oži-
gosa naravnost perverzno politiko na-
ših državnikov nasproti Jugoslovanom.
Metoda, kako Mažari s Hrvati že več
kot 30 let delajo, jim pošiljajo na vrat
krvnike in propalice, z brezstidnim ci-
nizmom gaziijo postave, deželo izzema-
jo in tirajo v pogubo neštete žrtve, ka-
ko se s pomočjo mažarskih diplomatov,
ki jih kar mrgoli v službi monarhije,
niso niti ustrašili skovati falzifikate,
da, če mogoče, spravijo svoje politične
nasprotnike na Hrvatskem na vešala
— ta metoda je vzbudila danes že stud-
celega izobraženega sveta. In vendar te
metode, ki se da primerjati le z nači-
nom turškega gospodarstva v Makedo-
niji, še danes, ko je Balkan osmanskega
jarma osvobojen, ne obeta biti konec.

Res da bo Cuvaj šel, toda na Ma-
žarskem, kjer se odločuje, kdo sme na
Hrvatskem banovati, ostane vse čisto
pri starem. Lukacs, kateremu je ogr-
sko sedišče v imenu nositelja »estit-
ljive krone svetega Stefana vžgalo na
čelo pečat največjega panamista, se je
za to maščeval s tem, da je za svojega
naslednika priporočil Tizzo, moža, ki je
dejanjsko duša sedanjega koruptnega
zistema na Ogrskem. Ta kalvinec, ki
je res postal šef ogrske vlade, reprezen-
tuje tudi v politiki tip nestrpnega,
hladnega in brezčutnega, vseh ozirov
na pravičnost prostega sektirarja, ka-
teremu namen posvečuje vsako sred-
stvo. Njegov fanatizem v službi inte-
resov sedanje klike na Mažarskem je
trden porok, da bo mož svoje nasprotni-
ke tudi kot ministrijski predsednik
tako krvavo provociral, kakor jih je
kot predsednik parlameta, ko je opo-

zicionalne poslance s policaji na kupe
iz zbornice metal in za vsak protest
imel samo ironični posmeh človeka, ki
se v svojem pčćenjanju ne da motiti po
nobenih načelih pravičnosti in morale,
pravi Cesare Borgia dvajsetega sto-
letja.

Ne pišemo tega, ker bi se navduše-
vali za mažarsko opozicijo proti z mili-
joni ogrske banke prisleparjeni večini
»narodnega dela«, katero je ustvaril
grof Khuen-Hedervary, ki se od Tisze
razločuje samo v tem, da je bolj pre-
frigan. Opozicija, ki dela na popolno
neodvisnost Ogrske, nam ne more biti
ljubša od Tiszove garde. Toda sedanja
ogrska večina pa tudi ni niti za las
boljša od kričaveč, ki se zbira okoli
Košuta in grofa Apponyja. Če dovolju-
jejo Tiszovci kroni vojakov, kolikor jih
ta potrebuje, — kaj drugega tako niso
naredili — že vedo, zakaj tako delajo.
Na eni strani si tako ohranjujejo po-
trebno milost, da ostanejo na vladi, ki
jim zagotavlja privilegije, kateri so na
škodo nesrečnega ogrskega ljudstva, na
drugi strani se niso odpovedali pra-
vici kroni enkrat prezentirati svoje ra-
čune, kakor je to delala še vsaka ogr-
ska vlada, naj je stala na programu
leta 1867 ali 1848. Eni so tako zanič ka-
kor drugi in vsi imajo zlasti na vesti
najgrše zločine nasproti svojemu vla-
darju do kosti zvestemu hrvatskemu
narodu.

In vendar tudi na Ogrskem ni še
vse tako propalo, da ne bi bilo izhoda
iz tega močvirja. Imamo enega prvih
kavalirjev v naši državi, grofa Fejer-
varyja, pristaša splošne in enake volil-
ne pravice Kristoffyja, pravično misle-
čega Justha, v najboljših tradicijah
vzgojenega grofa Zichyja. Krona je na
tako rešitev že mislila in ogrskim na-
rodom kar najširšo udeležbo pri jav-
nem političnem življenju na podlagi
moderne volilne in upravne reforme
že slovesno obljubila. Ta kraljevska be-
seda se nikoli ni preklicala. Nemažar-
skim narodom je bilo 40% vseh man-
datov zagotovljenih, kar bi spričo dej-
stva, da bi prišli v zbornico tudi mažar-
ski kmečki in delavski sloji, čisto go-
tovo očistilo ogrske javne razmere. In
če je grof Khuen s prisleparjenimi
milijoni mogel čez noč poklicati v živ-
ljenje vladajočo stranko, bi jo Kristof-
fy ali Justh s programom politične
poštenosti in pravice za najširše sloje
ljudstva menda tudi. Zakaj se je ta
edino rešilni načrt opustil, to je res ne-

razumljivo. Sile, ki so tu svoje roke
vmes imele, morajo imeti silen vpliv,
in dejstvo, da je za Lukacsem mogel
priti Tisza, ne vzbuja posebno velikih
nad za bodočnost. Boji, ki se bodo
vsled tega na Ogrskem povzročili, bodo
javne razmere še bolj razrvali in potem
jih bo veliko težje razvozlati kakor jih
je bilo mogoče že pred leti. Saj je zna-
čilno, da ogrski prekucuhi in socialisti
imenovanje Tisze tako navdušeno po-
zdravljajo, češ, če nobeden drugi, ta
mož bo povzročil revolucijo in dan ma-
ščevanja!

Da se Hrvati nimajo od Tiszine
vlade ničesar boljšega nadejati, pač ni
treba dokazovati. Tisza je bil inspira-
tor Lukacsa, ki je za Hrvate spletel
bič v osebi Cuvaja. Sistirati ustavo in
namesto zakona uveljaviti golo silo, to
je čisto v duhu Tisze. Tak človek ne bo
Hrvatom prinesel boljših dni, kvečje-
mu, da jih bo osleparil. Sicer pa je zna-
no, da je Tisza zaklet sovražnik poli-
tične svobode Jugoslovanov in njegove
tirade proti trializmu in hrvaškemu dr-
žavnemu pravu so žalostno proslule.
Da spričo tega tudi Slovenci nimamo
povoda se za Tizzo navduševati, je raz-
umljivo, tudi če ne bi bil tak, kakršen
je. Energija je lepa reč in zlasti avstro-
ogrska monarhija rabi energičnih mož,
ki bi z železno roko umeli sanirati glo-
boko bolezen, ki državo razjeda, toda
ne takih, ki svojo energijo postavljajo
v službo tako slabe stvari kakor Tisze
in Khueni. In žalostno je, da taki mož-
je vodijo jugoslovansko politiko naše
države.

Pred srbsko-bulgarsko vojno?

(Od našega poročevalca.)

Belgrad, 8. junija 1913.

Krvavi bratomorni boj je na pragu
in ni se mu mogoče več izogniti. Mo-
rebiti se ne posuši še črnina, s katero
bodo te vrstice tiskane, ko bo v Makedo-
niji tekla slovanska kri od slovan-
ske roke in se bo začelo klanje, ki ne
bo ne zmagovalcu ne premaganemu
prineslo sreče.

Informiran sem iz najzanesljivej-
ših virov, da Srbija od svojih zahtev
ne bo niti za las odstopila in da je po-
polnoma pripravljena svojo stvar z
orožjem v roki braniti. Enako je raz-
položenje v Bulgariji. Bulgarska tudi
noče nič popustiti in smatra za edino
sredstvo, da se ta spor odloči, meč.

Včeraj je došel v Belgrad zastop-
nik vrhovne komande ter konferiral s
kraljem Petrom in ministrskim pred-
sednikom Pašičem. Vrhovna komanda
zahteva iz strateških razlogov reši-
tev krize v dveh do treh dneh. Kralj
je z odobravanjem poslušal referat
štabnega polkovnika Živka Pavloviča
in je bil osobito zadovoljen, ko je čul,
da ima v vrhovni komandi prvo besedo
prestolonaslednik Aleksander. Kralj je
vnaprej odobril vse dispozicije vrhov-
ne komande, ki trdno veruje v uspeh.

Pašić je s pooblaščenec vrhovne-
ga poveljstva dolgo konferiral, ta pa
se je potem takoj vrnil v Skopje ob-
enem s princem Jurjem, ki bo v even-
tualni vojski zastavnik svojega 18.
pešpolka. Takoj po tem sestanku je
Pašić pozval k sebi načelnike vseh
strank. Dolgo so razpravljali o odno-
sih napram Bulgariji in vsi so soglaša-
li, da mora Srbija svojo stvar
braniti z orožjem, ako bi Bul-
garija srbskega stališča ne akcepti-
rala.

Moj kolega od »Politike« se je te
dni o srbsko - bulgarskih odnosih in-
formiral pri prestolonasledniku Ale-
ksandru. Ker mislim, da se intere-
sirate za mišljenje bodočega kralja Sr-
bije — bilo Vaše stališče tako ali dru-
gačno — Vam sporočam njegovo iz-
javo.

Časnikar je prestolonaslednika
vprašal, kaj misli o sporu z Bulgarijo.

»Jaz se v obče čudim,« je dejal pre-
stolonaslednik, »da se ta spor slika kot
tako komplicirano vprašanje! Bulgari-
ska je s svojimi nenadnimi diverzijami
pred vojsko in med njo izpodmaknila
temelj celi pogodbi, ki se je med Srbijo
in njo sklenila. Značaj tega dogovora
se je vsled izpreminjevanja njegovih
določil od strani Bulgarije že prošle
jeseni reducirala na to, da se je na nje-
govi osnovi začela balkanska vojska.
Vse njegove ostale odredbe je Bulgari-
ja sama občutno alterirala. Kajti če bi
se bili naslonili na bulgarsko pomoč,
katera je bila za vardarsko bojišče po-
godbeno predvidena, kdo ve, kaj bi po-
tem bilo tako na Kumanovem kakor
pred Bitoljem. Pravtako, če bi se bili
mi držali pogodbenih določil, bi Bul-
gari Odrina ne bili osvojili, niti bi bili
mogli brez naše preko dogovora posla-
ne pomoči dobiti Tracije in egejskega
primorja. Ako je bil kdo v balkanski
vojski več nego lojalen zaveznik, smo
bili mi, Srbi. Od Odrina pa do Skadra

LISTEK.

Zgodovina našega korita.

Oni stari, lepi časi, ko so naši go-
spodje župani na deželi imeli še za glavno
nalogo izdelovanje živinskih potnih listov,
kadar je kdo hotel gnati junca ali telico na
sejem v sosednjo okolico, ter odpiranje
»pušensanka«, kadar je bil sejem v njegovi
vasi — so minili brez povratka.

Dandanes je ni stvari, ki bi ne prišla
čez županovo glavo: če gosenice narede
škodo na repi, pa delaj prošnjo na vlado
in na samo ministrstvo za vse posestnike
v občini in potem deli podporo in se kregaj
z občani in z vladnimi predstavitelji, da se
gotovo zameriš na obe plati. Če se kak
potepuh izgubi v naše kraje, pa hajdi in
stikaj za njim ter poročaj o njem na vse
kraje, da boš več izdal za poštne znamke
in raztrgal na podplatih, kot je človek
vreden. Okrajno glavarstvo je naznanilo,
da se po sporočilu orožnikov širi griza med
otroci gori po Gabrovem grabnu. Griža je
bila še vsako leto, kadar je bilo sadje ze-
leno, ne da bi orožniki vtaknili nosa v to
zadevo. Letos pa ni ne ciginov, ne žegn-
anja z običajnim fantovskim pretepom na
dan sv. Pankracija in Servacija, cviček je
pa tudi zrastel tako kisel, da se menda
orožnikom ne ljubi sedeti v krčmi. Torej
so zavohali grižo otrok.

Gospod župan je sporočil na okrajno
glavarstvo, da griža med otroci po Gabro-
vem grabnu že ponehuje. Slive so že sne-
dene in hruške še niso užitne. Torej ni ne-
posredne nevarnosti. Gospod okrajni gla-
var pa menda ni bil zadovoljen s tem od-
govorom, kajti odvrnil je v uradnem do-
pisu, da pride sam preiskat to zadevo,
obedoval bo v gostilni pri »Kosmatem
medvedu«, ter je tudi natančno naštel vse,
kar naj se mu pripravi za obed, od juhe s
čmoki v začetku, do jagod s sladkorjem na
koncu. Kako in kje bo gospod kosmati
medved nabral jagod ob tem letnem času,
to bo pač njegova velika skrb.

Daj Bog, da bi se zopet odkod pri-
klatili cigani, da bi orožniki imeli z njimi
posla. Potem bi tudi revnemu gospodu žu-
panu nekoliko odleglo.

Vmes je pa še prišla zadeva s po-
čakovskim koritom. To je pa bilo tako-le:

Gori na Počakovem se nahaja sredi
vasi veliko kostanjevo korito, iz katerega
so že od njega dni Počakovci napajali svoje
vole in krave, junce in telice. Kadar se je
korito pokvarilo in pričelo puščati vodo,
je Jaka ali Miha ali Jože vzel drenov,
hrastov ali kostanjev klin ter zabil luknjo,
a živina se je napajala dalje. Tako je bilo
njega dni, ko še ni bilo toliko gosposke in
oblastnij, ki sedaj tako po očetovsko skrbje
za nas.

Sedaj so pa ti stari, dobri časi minili
in se ne vrnejo nikdar več.

Živinsko korito na Počakovem je torej
pričelo puščati vodo. To ni nič posebnega
in nobena nesreča, a korito bi lahko čakalo
še leto ali dve, dokler bi kdo ne zamašil
luknje. Saj pravijo, da ima Počakovo svoje
ime od tega, ker tam vsaka stvar počaka,
hruška počaka, dokler se ne uleže, dekle
čaka, dokler se ne omoži, torej bo tudi
korito počakalo s svojo luknjo.

Tako bi mislili navadni ljudje s po-
čakovskih bregov, ne pa slavna gosposka
s svojo državno pametjo.

Orožniki so na svetu za to, da vidijo
vse, torej so tudi opazili, da počakovsko
korito pušča vodo. Pozimi voda zmrzuje in
pod koritom na poti se bo naredil led, kjer
bi se moglo ponesrečiti kakšno živinče
ali otrok. Dolžnost vlade je pa, da skrbi za
varnost ljudi in živine.

Torej so gosposke orožniki naznanili
svoje odkritje visokemu c. kr. okrajnemu
glavarstvu.

Od tega je preteklo mesec in pol in
še nekaj dni, korito je puščalo dalje po
stari navadi, gosposke uradniki so pa štu-
dirali zadevo v svoji pisarni.

Še predno sta potekla dva meseca, je
dobil županstvo dopis od okrajnega gla-
varstva, naj preišče zadevo in poroča o nji
uradno na okrajno glavarstvo.

Gospod župan se je popraskal za
ušesi, potem pa naročil Andrejačevemu
Andrejaču, ki hodi tesat hlode gori v Ga-
brov graben, naj stopi mimogrede na Po-
čakovo in pogleda dotično korito.

Andrejačev Andrejač je povedal še
istega večera županu, da korito res pušča,
toda ne toliko, da bi ne bilo mogoče na-
pajati živine ali voziti po poti. V jeseni, ko
bodo ljudje pospravili ajdo, bodo imeli tudi
čas, da zamaše korito.

V tem smislu je tudi županstvo sporo-
čilo na okrajno glavarstvo; čez dober me-
sec je pa prišel nazaj na županstvo odgo-
vor, naj se ljudem naroči, da samolastno
ne ukrepajo ničesar, ker stoji zadeva po-
čakovskega korita z zvezi s potjo in s klan-
cem na poti čez Počakovo in dalje proti
Gabrovemu grabnu, ki se bo uravnalo v
sporazumu s cestnim odborom in z dežel-
nim odborom.

Poslušno temu ukazu, je županstvo
res naznanilo ljudem zopet po Andrejače-
vem Andrejaču, naj se za božjo voljo nikdo
ne dotakne dotične luknje v koritu, dokler
ne pridejo tozadevne odredbe od pristojne
oblasti.

Čez nekaj tednov je res dobilo župan-
stvo od okrajnega glavarstva nov dopis, s
katerim se je naznanilo, da se bo vršil
ogled na Počakovem od nalašč za to se-
stavljene komisije.

Določenega dne so se res zbrali ob-
činski možje in od okrajnega glavarstva sta
prišla dva imenitna gospoda: eden se je
razumel na pota, drugi pa na postave. Z
resnimi obrazi so si ogledali korito in nje-
govo luknjo, rekli so, da se dela škoda na
potu in lahko nastane nesreča pozimi. Ka-
kor so rekli, tako so tudi zapisali na papir,

so se vile naše zastave in so posejani grobovi naših hrabrih sinov. Mi smo našim zaveznikom, posebno pa Bulgariji, dajali toliko pomoči, da so sedanje bulgarske zahteve z ozirom na Makedonijo več nego nezavezujoča ne-hvaležnost. Bulgarska zahteva, da ji Srbija sedaj odstopi oni del Makedonije na desni strani Vardarja, kjer se nahajajo Veles, Prilep, Bitolj in Ohrid, a ne navaja nobenih veljavnih razlogov. 1. Mi smo Makedonijo Turkom z velikimi napori in žrtvami odvzeli, tako kakor jo je Turčija nekdaj nam odvzela, a ne Bulgarom, kajti za časa turške invazije v Evropi je bila Makedonija srbski dominium. 2. Vsi stari zgodovinski spomeniki v Makedoniji kakor v Stari Srbiji, imajo srbski značaj. 3. Etnografske in etnološke posebnosti makedonskih Slovanov, njihov tip in običaji, vse nosi eminentno obilježje srbskih posebnosti. Njihov jezik je kljub bulgarski propagandi še danes veliko bolj srbski nego bulgarski. »Slava«, najkarakterističnejši znak Srba, se slavi v celi Makedoniji od Velesa do Gumendžije, po Pelagoniji do Ohrida in Debra. 4. Makedonijo smo mi sami osvobodili od Turkov in naši krvavi boji na Prisatu, Bakarnem Gumnju in Bitolju nam dajo na to zemljo tako pravico, da nam jo more odreči samo tisti, ki bi jo zdaj vzel nam na ravno tak način kakor smo jo mi vzeli Turkom. Toda obstoja še nek pravtako važni razlog, ki je definitivno določil stališče Srbije v vprašanju razdelitve teritorija med nami in Srbijo: kraljeva srbska vlada in narodna skupščina sta z vsemi potrebnimi argumenti dokazali, da je vardarska dolina z obmejno črto z Grčijo in trgovskim potom do Soluna za Srbijo življenjsko vprašanje, glede katerega Srbija ne more napraviti nikomur in z nobenega ozira ničesar popustiti. Spričo vsega tega je naše stališče jasno in kategorično obrazloženo. **Srbija je v tem pogledu rekla svojo zadnjo besedo.** Če bi bili mi hoteli mešetariti, bi bili lahko zahtevali ozemlje do Strunice in Meste. Tako pa ne more biti tu z nobenega vidika več nobenih pogajanj in Bulgariji je dano na prosto, da se o mejah izjavi. Ve se pa že, kaj bo sledilo i v enem i v drugem slučaju.

»Kako pa misli vaša kraljevska visokost o stališču Evrope v tem sporu?»

»Popolnoma je razumljivo, da so v Evropi postali nepotrpežljivi, ker se definitivna likvidacija balkanskega vprašanja zavlačuje. Balkanska vojska je zavrla vse trgovinsko in industrijsko življenje skoro po vseh evropskih državah. Pretela pa je celo, da izzove splošni evropski požar, kar se je le s težkimi napori preprečilo. Vsega tega pa Srbija ni kriva. Zaradi Srbije bi se bil mir lahko sklenil že v letu 1912. Pa i sedaj ni Srbija tista, ki zavlačuje definitivno rešitev. Jaz sem uverjen, da bodo vsi objektivni faktorji v Evropi, če bodo upoštevali vse okoliščine balkanske vojske in le pogledali na karto balkanskega polotoka, morali biti na naši strani. Kajti, kar zahteva Bulgarija, to je nenaravna premoč na Balkanu, a ne prepotrebno ravnotežje in toliko zaželeni mir in kulturni razvoj balkanskih držav in narodov.«

potem pa šli v gostilno h »Kosmatem medvedu«. Kmetje so jedli in pili po svoje, gospoda pa z resnim obrazom po gospodsko, kakor se spodobi, kadar so po uradnih poslih.

Poročila so šla na pristojne oblasti in župan se je oddahnil, da bo imel nekaj časa mir pred koritom in njegovo luknjo. Nekaj dni potem se je pa spomnil krčmar »Pri jazbečevi luknji«, da se mu na vinu dela kan in bo treba naglo iztočiti. Pisal je torej nekemu gospodu v mesto, naj prirede urno pri njem političen shod, kajti stvar je nujna.

V nedeljo po deseti maši se je res vršil »Pri jazbečevi luknji« političen shod in govornik iz mesta je govoril silno ognjevito, ljudje so mu pa burno pritrjevali in pili iz prijenjane vino. Govornik je pobral vse, kar je vedel, da ljudi boli in tišči in med drugimi reči je našel tudi počakovsko korito.

»Vlada mora pomagati,« — je grmel govornik, — »to je njena prokleta dolžnost. Ali ste samo za to tukaj, da plačujete davke in dajete vojake! Kadar pa potrebujete korita, da bi napajali svoje junčke in telice, vas pa nobeden ne vidi!«

Možje so bili prepričani, da ima govornik prav, ter so urno napisali prošnjo na glavni deželni odbor, naj se ljudem podeli podpore za popravilo korita. Od tega časa je imel gospod župan veliko nadlogo, kajti ljudje so ga nadlegovali neprenehoma, če ni že rešena prošnja. Po vasi so godrnjali na vse pretege in pričeli celo groziti s štrajkom. Rekli so: da če ne dobe kmalu podpore, ne bodo več šonili h koritu

»Je li vendar mogoča mirna rešitev in pod katerimi pogoji?»

»Mirna rešitev bi obstojala v tem, da Bulgarija opusti svoje pretenzije na ona ozemlja, katere smatramo mi za svoje narodno življenje in razvoj za absolutno potrebna. V vsakem slučaju pa je treba, da se spor takoj reši. Kajti vsako zavlačevanje je brezuspešno, ker srednje poti tu ni.«

To naj Vam, ki se ne morete izpostavljati ne za eno ne za drugo stran, ampak morate po pravičigi gledati le na višji skupni jugoslovanski interes, služi zgolj v informacijo, kakšno stališče zavzema eden najvažnejših faktorjev v srbski politiki in kako se je tudi Pašićeva vlada morala odločiti za hitro in neodložljivo rešitev spora z Bulgarijo. Kakor vidite, je prestolonaslednik v »Politiki« označil svoje stališče tako kakor je je že lani začetkom vojske, ko je srbska armada prekorčila turško mejo, nasproti Vašemu dopisniku, kar sem Vam takrat javil kot informacijo od strani »visokega vojaškega dostojanstvenika«.

Pred zločinsko bratomorno vojno?

BULGARIJA ODLOČNO PROTI SRBSKIM ZAHTEVAM.

Izjava dr. Daneva.

Sofija, 9. junija. Vlado prevzame gotovo Dan ev. Padec Gešova pomeni v istini padec srbofilne politike. Dan ev je izjavil: »Mi pod nobenim pogojem ne odnehamo. Neomajljivo zahtevamo točno izpolnitev pogodbe.«

REVIZIJA ODKLONJENA. — SRBSKI POSLANIK SE ODPOKLIČE?

Belgrad, 9. junija. Bulgarija v svojem današnjem odgovoru srbsko zahtevo po reviziji pogodbe odklanja. Srbija namerava svojega poslanika v Sofiji, dr. Spalajkovića, odpoklicati. Kakor je videti, nova bulgarska vlada ne bo privolila v sestanek balkanskih premierov.

»Mir« o položaju.

Sofija, 9. junija. »Mir« piše: Razmerje med zavezniki se ni izboljšalo. Kljub zadnjemu grško-bulgarskemu sporazumu Grki še vedno nastopajo skrajno izzivajoče. Grki in Srbi nadaljujejo nečuvana nasilja proti makedonskim Bulgarom. V solunskih ječah je nad 1000 Bulgarov; vse ječe v južni Makedoniji so polne Bulgarov. Prega-njani makedonski Bulgari prosijo posredovanja Bulgarije in velesil. Srbska vladna »Samouprava« in »Pravda« odkrito zahtevata nasilno posrbljenje Makedonije. Grki in Srbi so definitivno izdali balkansko zvezo in popolnoma sklenili protibulgarsko zvezo. Vse vesti o novi srbsko-bulgarski pogodbi izhajajo iz srbskih virov in so popolnoma neresnične. Bilo bi proti časti Bulgarije, ako bi se v sedanjih razmerah pogajala s Srbi za novo pogodbo. Položaj je skrajno kritičen. — Tudi »Blgarija« sodi zelo optimistično. — Danes piše oficijozni »Mir«, da nobena bulgarska vlada ne bo privolila v revizijo srbsko-bulgarske pogodbe. Če se Srbi ne odrečejo kmalu svoji zahtevi, se ne more prerokovati sestanku ministrskih predsednikov dober uspeh, zlasti ker je srbski terorizem napram Bulgarom v

Makedoniji slabo znamenje za slogo zaveznikov.

SRBIJA TUDI NE ODJENJA.

Zadnji korak Pašića. — Pretnja z aneksijo zapadne Makedonije.

Belgrad, 9. junija. Ministrski predsednik Pašić se je z načelniki strank domenil, da zahteva Srbija od Bulgarije v obvezni obliki odgovor na srbsko noto glede na revizijo pogodbe. (Ta odgovor je po nekem poročilu že došel.) Ako Bulgarija revizijo odkloni, bosta Srbija in Grčija nad zasedenim ozemljem izrekli aneksijo. To bo Bulgarija bržčas smatrala kot casus belli, kar bo seveda imelo za neizogibno posledico vojsko. Odgovornost za to prepušča Srbija Bulgariji, ki je s svojim neodjenljivim stališčem Srbijo v to prisilila. Aneksijo ni namreč smatrati kot provokacijo, temveč kot neizogibno obrambno sredstvo.

Dogodki na meji.

Solun, 9. junija. Bulgarski vojaki so došli v Valandovo, okraj Dojran, kjer se tudi srbske čete nahajajo. Bulgarski poveljnik je prosil srbskega komandanta, da sme v Valandovi prenočiti, kar se mu je dovolilo. Ponoči je pa došlo še sedem bulgarskih bataljonov, vsled česar so se Srbi umaknili na griče in zahtevali ojačenja. Sodi se, da prodirajo Bulgari proti železniški progi med Djevdjelijem in Strumico.

Belgrad, 9. junija. Srbski bataljon se je umaknil iz Štipa iz strateških razlogov, da se z odporom ne izzove spopad. To je bilo sklenjeno že takrat, ko so bile bulgarske čete prekorčile Bregalnico ter začele, ko so obšle Štip, zavzemati pozicije.

ZNAKI BODOČE VOJNE IN VOJAŠKE PRIPRAVE.

Sofija, 9. junija. Iz Silistrije se poroča: Bulgarske vojaške čete so zapustile Silistrijo in odkorakale na fronto. Službo opravlja 1600 makedonskih vojakov, ki so jih zopet v armado uvrstili. Mohamedanci se izbornu drže. Tudi v ostalih bulgarskih mestih opravljajo vojaško službo mohamedanski vojaki, ker so vsi ostali vojaki odrinili na fronto.

Belgrad, 9. junija. Iz Štipa poroča, da je tje kaj došlo mnogo bulgarskih četašev, ki jih vodi bivši minister Ljapčev.

Solun, 9. junija. Včeraj so se primerile vsled vesti, da je Gešov demisioniral, velike demonstracije. Tukajšnji bulgarski častniki so priredili z godbo obhod po mestu do cerkve sv. Sofije in so slavili novo vlado. Pridruživši se jim je veliko število meščanstva. Policija je naposled razpršila demonstrante. Častniki mislijo, da je prišla vsled Gešove demisije vojna stranka na vrh in da je vojna gotova.

Sofija, 9. junija. Tu vlada od nede-lje sem obsedno stanje. Vse hiše morajo biti od 9. ure zvečer zaprte. Danes pmoči so neznani individui oddali več strelav na stražo pri zalogi smodnika. Srbija ne pusti več skozi svoje ozemlje brzjav v Sofijo.

London, 9. junija. »Daily Telegr.« poroča iz Soluna: V petek zvečer je dobila grška mornarica nalog, da odjadrira do Lemnosa; potem so preklicali to

povelje. Razširil se je glas, da je Turčija privolila v kapitulacijo za grške državljane, ki prebivajo na Turškem. Zdaj je vsa grška mornarica in kakšnih dvanajst transportnih ladij z zakurjenimi kotli v solunski luki, pripravljena, da odplove na prvi ukaz.

SRBSKO - GRŠKA ALIANCA.

Carigrad, 9. junija. Grški list »Neologos« trdi, da kljub vsem dementijem obstoja alianca med Srbijo in Bulgarijo. Pogodba pa se bo podpisala šele pred vojno napovedjo, ker je naperjena zgolj proti Bulgariji v slučaju oboroženega konflikta.

BULGARIJA SKUŠA GRČIJO PRIDOBITI?

Pariz, 9. junija. »Journal« poroča iz Belgrada iz baje dobrega vira, da se je začela Bulgarska pogajati z Grško, da bi ostala v slučaju konflikta nevtralna. To je baje glavni razlog, da se je zakasnil bulgarski odgovor na srbsko noto. Nadalje trdijo, da ni več misliti na sestanek ministrskih predsednikov, o katerem sta se bila domenila Gešov in Pašić.

VESTI O KABINETNI KRIZI V SRBIJI.

Dunaj, 9. junija. Kakor poroča »N. Fr. Pr.« iz diplomatskih krogov, je Pašićevo stališče radi dogoditve sestanka štirih balkanskih ministrskih predsednikov omajano. Celu v njegovi lastni, staroradikalni stranki se nahaja struja, ki ni s Pašićem radi njegove neodločnosti proti Bulgariji zadovoljna. Če Pašić demisionira, bi mu sledil kabinet Nova kovič, prvi mirovni delegat v Londonu, voditelj napredne stranke in neposredni Pašićev prednik v ministrskem predsedstvu, ki je že pozvan v Belgrad in ki je danes iz Londona odpotoval. Govori se tudi o ministrstvu radikalcev pod predsedstvom predsednika skupščine Nikolićem ali pod sedanjim notranjim ministrom Protićem.

STALIŠČE RUSIJE.

London, 9. junija. »Times« poroča, da je Rusija v Sofiji izjavila, da želi: 1. da se dve tretjini balkanskih armad demobilizirajo; 2. ministrski sestanek naj se vrši, Solun je pa za to zelo pripraven, ker spada v interesno sfero vseh treh balkanskih držav in ker se ima določiti tudi statut tega mesta; 3. Bulgarija ima juridično popolnoma prav, toda obstojajo višji razlogi, da se ugodi srbskim željam po modifikaciji pogodbe.

Sofija, 9. junija. Rusofilska »Blgarija« in vladni »Mir« pišeta, da je Rusija kriva sedanjega kritičnega položaja na Balkanu. Bulgarija ima dokaze, da ruski poslanik v Belgradu Srbijo podpihuje proti Bulgariji. Rusija bi na podlagi pogodbe lahko hitro rešila balkanski konflikt, a sedaj pa sama vznemirja Balkan. Tudi med najbolj rusofilskimi krogi v Bulgariji se bo omajalo zaupanje v Rusijo. Kljub ruskemu dementiju se vzdržuje sum, da je Rusija ona država, na katero se je skliceval Pašić, ko je trdil, da je neka velesila Srbiji ponudila dolino reke Vardar, ako odstopi od Jadranskega morja.

Pariz, 9. junija. »Liberte« poroča, da je ruska vlada v prestolnicah balkan-

Slednjič jih je pa vendar potolažil gospod župan. Stavil je namreč posredovalni predlog, da naj dá polovico država, polovico pa dežela. Ta predlog je bil res sprejet soglasno.

Takoj drugi dan so se odpravili trije možje v mesto k državnemu poslancu ter so ga silno krepko potipali za kožo. Zahtevali so, da naj se pelje takoj na Dunaj k ministru in izposluje podporo za popravilo korita.

»Mi smo tudi državljani, plačujemo davke in dajemo vojake, torej mora tudi država kaj storiti za nas« — so dokazovali poslancem.

Poslanec se je nekaj zvijal in obotavljaj, češ da je nekaj bolan, v glavi mu že nekaj časa ni nič kaj prav in tudi želedec se obrača nekam napak. Včeraj je imel shod v Doljnem kašlju in danes zvečer je seja polhorejske zadruge, ki bo gotovo trajala pozno v noč. Slednjič se je pa vendar udal krepkim kmečkim pestem in obljubil, da se takoj odpelje na Dunaj in bo govoril z ministri prav na kratko.

Čez nekaj časa so dobili možje pismo od svojega poslanca, naj naredi prošnjo na ministrstvo, a on jo bo podprl z vso svojo močjo. Možje sicer niso mogli prav razumeti, kaj je treba še delati prošnje, ko je vendar stvar popolnoma jasna. Minister naj pošlje denarja, pa bo. Najbolje bi bilo, da bi naslovil pošto nakaznico kar na »Jazbečevu luknjo«, da si lahko hitro razdele, ker tam se shajajo večkrat. Slednjič so pa vendar naredili prošnjo in prillepili koleke.

napajat svojih juncev in telic. »Potem pa naj gospoda gleda, odkod bo dobivala mleko in pečenko« — so grozili.

Našli so se celó taki brezbožniki, ki so grozili, da nikdar več ne dajo bire župniku in mežnarju, ako ne dobé podpore za korito. Gospod župan je moral dvakrat v mesto k deželnemu odboru in slednjič se je vrnil z veselim obrazom:

»Podpora je dovoljena,« je pripovedoval vsakemu, ki ga je srečal, celó malim otrokom, ki so šli iz šole. Vesela novica se je raznesla takoj po vseh vaseh na to in na ono plat Gabrovske grabna in vse je pričakovalo nepotrpežljivo, kdaj se bo pričel izplačevati denar.

Denarja pa ni bilo in ni bilo.

»To ni tako kot si vi mislite« — je pojasnjeval občinski tajnik. — »Z uradnimi reči mi je tako: najprej mora biti dovoljeno, potem nakazano, potem odkazano, potem podpisano, potem zaračunano, potem ekspedirano, potem«

»Potem pa ne dobiš ničesar!« — je pripomnil nekdo.

»Potem moraš pa plačati koleke in pristojbine« — je nadaljeval tajnik resno. Slednjič je res prišel odlok, da slavni deželni odbor dovoli podporo za živinsko korito, toda samo pod pogojem, da prispevajo nekaj občani, nekaj pa država.

Med ljudmi je završalo: »Kaj nismo imeli že sami stroškov dovolj! Kaj pa komisijski ogled, kaj pa politični shod, pota v mesto, zamuda časa? Naj povesta »Kosmati medved« in »Jazbečeva luknja«, koliko je to veljalo!«

Odsedaj je imel tudi poslanec svojo nadlogo, kajti možje so bili neprenehoma nad njim, da se je le prikazal z Dunaja.

Po dolgem, dolgem čakanju je slednjič prišla od deželne vlade pola papirja, na kateri je bilo zapisano, da je ministrstvo z ozirom na važnost živinoreje pripravljeno na ugoden način rešiti prošnjo in bo deželna vlada v sporazumu z deželnim odborom storila potrebne korake. Dopis je bil sestavljen s tako zagonetnimi izrazi, da bi bilo potreba pravega vedeža, ki bi zamogel odkriti njegovo skrivnost. Možje so razumeli samo toliko, da je vlada njihovo prošnjo rešila v ugodnem smislu ter so postali silno navdušeni:

»Tako je treba govoriti z ministri« — so navduševali drug drugega zvečer »Pri jazbečevi luknji« — »mi smo naredili krepko prošnjo, poslanec je stopil odločno na noge, pa so se nas ustrašili gospodje na Dunaju.«

Navdušenje jih je tako prevzelo, da so pri tem pozabili popolnoma, da še nimajo denarja. Dovolj, da so ugnali vse: žandarje, okrajnega glavarja, deželni odbor, deželno vlado, svojega državnega poslanca in celo ministre na Dunaju. Cel svet se suče sedaj okrog njihovega korita!

Čez par mesecev je prišel nov dopis od deželnega odbora, v katerem se je naznanjalo, da deželni odbor v sporazumu z deželno vlado, cestnim odborom, zdravstvenim svetom, živinorejskim komisarjem, zadružniškim komisarjem itd. ter na podlagi teh in teh dopisov od županstva, od okrajnega glavarstva, od žandarjev itd. ter po naročilu visokega ministrstva zahteva.

skih držav odločno nastopila za demobilizacijo. Grška in Srbija sta ugodno sprejeli predloge Rusije in izjavili, da obdržita pod zastavami le 70 do 80 tisoč mož, ki so za posadke v osvobojenem ozemlju potrebne. Bulgarija pa ni do ločno odgovorila. Istočasno z Rusijo so tudi zastopniki ostalih velesil v Atenah, Beogradu in v Sofiji svetovali k zmernosti.

Belgrad, 9. junija. Pašić je bil sprejet v avdienci, kjer ga je kralj prosil, da naj vsled sedanjega položaja ostane v kabinetu. Kralj, ki hoče vse podvzeti, da se spor mirno razreši, je proti vsaki rekonstrukciji kabineta. Stališče Pašića je pa zelo otežkočeno, ker je general Putnik proti njegovim nazorom.

Berolin, 9. junija. Kljub skrajno napetemu položaju upajo v Berlinu, da ne pride do vojne.

Cetinje, 9. junija. V zunanjem ministertvu sodijo, da se je sestanek ministrskih predsednikov odgodil radi kabinetne krize v Sofiji. Upajo pa, da se vsi spori, tudi srbsko - bulgarski, mirno poravnajo.

Pariz, 9. junija. Zadnje dni se je napetost med balkanskimi državami navidezno tako poostila, da smatrajo pesimisti vojno za neizogibno. Konstatirali pa se mora, da se ni stvarno nič izpremenilo, ker stoje zavezniški vsaki na svojem stališču. V diplomatičnih krogih zatrjujejo, da bodo velesile posegle vmes, čim se pokaže, da ne morejo zavezniški sami priti do sprave, ker hočejo vodilni evropski političarji na vsak način preprečiti vojno.

MIROVNA POGAJANJA VSLED ODPOKLICA SRBSKIH DELEGATOV KONČANA.

London, 9. junija. Srbija je svoje delegate nenadoma odpoklicala. Zato se še mnoga vprašanja, ki se imajo v zvezi s podpisom mirovnihih preliminarjev rešiti, ne bodo moglo rešiti, ampak jih bo treba prepustiti direktnim pogajanjem med kabineti. Turški delegati so zahtevali, naj bi o teh sporih razsodilo razsodišče. Rešitev tega vprašanja so za poznejši čas odgodili. Zdaj bodo razpravljali še o šestih členih, ki so jih formulirali zavezniški, ki slovejo: 1. Zamenjajo se vojni vjetniki. To točko so odgodili. 2. Splošno pomiloščenje zločinov in prestopkov, ki so z vojsko v zvezi. Sprejeto. 3. Pravica prebivalcev anektiranih provinc, da smejo v treh letih prositi za državljanstvo in da se smejo svobodno izseliti. Sprejeto. 4. Vprašanje vakuf-posrestev se pozneje uredi. 5. Glede na narodno-pravne pogodbe posameznih zavezanih s Turčijo ostane status quo ante bellum (stanje pred vojno). Sprejeto. 6. Sprejela se je obvezitev poštnih in brzojavnihih zvez. — »Reuter« poroča, da je imela včeraj mirovna konferenca svojo zadnjo sejo. Delegati so se končno ločili, ko so soglasno sprejeli sklep, ki jim ga je predložil srbski delegat Pavlovič. Sklep slove: Pri skupni izvedbi člena VII. mirovne pogodbe s 30. (17.) maja 1913 so se delegati na konferenci zastopanih dežel prepričali, da se lažje doseže uspeh, če se mirovna pogodba izpopolni z akti, ki jih prizadete vlade med seboj sklenejo. Delegati so zato

sklenili: 1. Vladam se prepusti, da te akte med seboj posebej sklenejo, in 2. seje konference se danes zaključijo.

MEDNARODNA FINANČNA KONFERENCA.

Pariz, 9. junija. Mednarodna finančna komisija je sklenila, da se skliče bodoča seja v četrtek. Razpravljalo se bo vprašanje, če se dovolijo Turčiji in balkanskim državam odločilni glasovi.

Moravske deželnozborske volitve.

Ob včerajšnjih volitvah za moravski deželni zbor je šlo v splošni kuriji za 20 mandatov, med katerimi je že 6 poslancev izvoljenih. Izvoljeni so bili katoliški narodnjaki Šilingar, Kadlžak in Šramek. Važno je, ker je izvoljen Šramek, dasi je češko svobodomiselsko storilo vse, da ga strmo glavi. Katoliških glasov je bilo v češki kuriji oddanih 130.000, socialnodemokratskih nad 110.000; socialni demokrati so prodrli s Prokešem. V ožji volitvi je v splošni kuriji 8 katoliških narodnjakov s češkimi socialnimi demokrati, en avtonomist z agrarcem in en naprednjak s katoliškim kandidatom. V nemški kuriji sta izvoljena svobodomiselska Karel Prayon (Olomuc) in Rudolf Jung (Novi Jičín). Krščansko-socialni glasovi v nemški kuriji so od zadnjih deželnozborskih volitev leta 1906. napredovali od 14.000 na 21.000 glasov. V nedeljo bodo v nemški kuriji v ožji volitvi 4 nemški svobodomiselsci, dva krščanska socialca in dva socialna demokrata. — Moravski deželni zbor šteje 151 članov: 2 virilista (olomuški nadškof in brnški škof), 30 poslancev veleposestja, 46 mest in trgovskih zbornic, 53 kmečkih občin, 20 splošne kurije. Začetkom julija bodo volitve izvedene.

Dnevne novice.

+ **Poslanci S. L. S. za kranjske zahteve.** Poslanec Gostinčar je 9. t. m. v proračunskem odseku zahteval sledeče: 1. Državna cesta Logatec — Idrija naj se temeljito popravi in uredi. 2. Izpelje naj se na Kranjsko telefonsko omrežje. 3. V Ljubljani naj država vendar enkrat sezida centralni kolodvor. 4. V večki papirnici naj zaukaže vlada najstrožje odredbe v varstvo delavstva. 5. Plače delavstva v Idriji naj se uredi kakor to zahteva delavstvo po vloženih spomenicah. 6. Vlada naj z vsvo resnostjo pospešuje kmetijstvo. 7. Jezikovne razmere pri c. kr. državnih železnica naj se uredi tako, da se ne bodo Slovenci zaradi neznanja nemščine odpirali od železniške službe. Vsako šikaniranje v tem oziru naj se odpravi. Vložil je predlog, da se vlada pooblašča najeti v svrhu izpeljave potrebnega telefona 20 milijonov kron.

+ **Velikanski Dolenjski tabor na Zaplazu.** S. L. S. je za trebanjsko dekanijo in sosedne kraje sklicala na preteklo nedeljo Dolenjski tabor na Zaplazu. Ta tabor je bil eden največjih, kar jih je naša stranka sklicala, — okoli prenovljenega svetišča Matere božje je včeraj zborovalo nič manj kot 5500 pristašev S. L. S. Že na vszegodaj je vrelo ljudstvo na goro k svetišču. Od vseh strani so prihajali moške in

mladeniči, deloma tudi žene in dekleta. Kjer imajo orlovske organizacije, od tam so prišli mladeniči v krojih, iz Dobrnja je prišla orlovska godba. Dopoldne je služil mil. g. opat iz Zatičine ob asistenci več gg. duhovnikov pontifikalno sv. mašo, katere so se udeležili samo možje in mladeniči, ki so napolnili cerkev do zadnjega kotička in jih je moralo vse polno zunaj ostati. Poljudno in v srce segajoče je propovedoval g. župnik iz St. Lovrenca Anton Oblak. Dopoldne se je tudi vršila velika procesija, katere so se udeležili vsi na gori navzoči. Pri tej priliki smo našli nad 4500 udeležencev. — Po popoldanski službi božji se je vršil pod milim nebom velikanski shod, na katerem so govorili drž. in deželni poslanec Ivan Hladnik, gg. župnika Anton Oblak in Tomaž Rožnik, deželna odbornika dr. Lampe in dr. Pegan ter kaplan Ivan Štrajhar. Shod se je vršil veličastno in je navdušenje ljudstva rastlo od govora do govora. Priklopelo je do vrhunca, ko je med govorom dr. Lampeta skusil nek liberalce iz Vel. Loke delati medklice. Malo je manjkalo, da se mu ni kaj neprijetnega pripetilo. Šele tedaj smo zapazili, da je na shod prišlo poleg tega izzivača še kakih 20 ali 25 liberalcev iz Vel. Loke, ki so mislili, da bodo shod motili. Ko so pa po ponesrečenem medklicu videli ljudsko navdušenje, jih je takoj minilo veselje do zabavljanja in izzivanja in so poparjeni odšli. Splošno mnenje je bilo, da takega shoda na Dolenjskem še ni bilo. Ta tabor ima tem večji pomen, če se pomisli, da so liberalci imeli svojčas ravno v čateški fari, kamor Zaplaz spada, toliko moči, da so s surovostjo in pretepom preprečili dva javna shoda naše stranke. Kako bi se jim bilo godilo včeraj, če bi bili hoteli kaj takega poskusiti?!

+ **Brošuro »Dejanja govore« zatajujejo!** Deželni poslanec Gangl je bil prevzel nalogo, da zbere gradivo za brošuro, ki je izšla pod naslovom »Dejanja govore«. — Glavno besedo imajo v tej brošuri, obsebi umljivo — učitelji, stebri liberalcev, kakor Žerovnik, Grmek in tem podobni. Vmes so prišli pa tudi nekateri, ki že sedaj obžalujejo, da so bili speljani na led. Tozadevno izjavo nam je poslala gospa Pikl, učiteljica v Zalogu, ki obžaluje, da jo je doletela nesreča, da je v tej brošuri in pravi, da bi bilo za učitelstvo boljše — manj zabavljanja in psovok napram deželnemu odboru. Gangl, Žerovnik, Grmek bodo z brošuro kmalu ostali doma.

+ **Društvo za krščansko umetnost** ima po svojem zadnjem občnem zboru z dne 13. maja 1913 naslednji odbor: Predsednik: prelat Janez Flis, generalni vikar in stolni kanonik v Ljubljani; podpredsednik: Ivan Šubic, c. kr. vladni svetnik, ravnatelj c. kr. drž. obrtne šole v Ljubljani; tajnik in blagajnik: Jožef Dostal, kn. šk. tajnik. Odborniki: Frančišek Avsec, župnik v St. Juriju pod Kumom in c. kr. konservator; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik; dr. Alfonz Levčnik, c. kr. gimn. profesor in katehet; dr. Jožef Mantuani, ravnatelj dež. muzeja »Rudolfinum«; Celestin Mis, profesor c. kr. drž. obrtne šole; Gašpar Porenta, profesor na kn. šk. gimnaziji v St. Vidu na Ljubljano; P. Hugolin Sattner, O. F. M., župni upravitelj župnije Marijinega Oznanenja; Ivan Sušnik, stolni kanonik; Feliks Toman, kamnoseški mojster; Msgr. Tomo Zupan, c. kr. gimn. profesor v pok.; Msgr. Anton Zupancič, profesor bogoslovja v pok. — Kustos školiškega muzeja je ravnatelj dr. Jož. Mantuani. — Poročilo o občnem zboru prejmo društveniki hkrati s premenjenimi pravili društva.

+ **Iz kranjske deželne gasilske zveze.** Ker prihajajo na razne naslove vprašanja za pojasnila o razmerju deželnega odbora nasproti stari liberalni gasilski zvezi in o tem, kako naj se izvrši pristop k novi ofi cialni deželni gasilski zvezi, smo naprošeni objaviti, da daje vsa potrebna pojasnila g. Fran Lavtižar, šolski vodja v Spodnji Šiški. Tozadevna pisma so naslavljeni na g. Fran Lavtižarja, tajnika kranjske deželne gasilske zveze, Spodnja Šiška. — Želeti bi bilo, da se v posameznih gasilskih okrožjih skličejo sestanki, na katere je pripravljena deželna gasilska zveza poslati svojega odposlanca, da društvom vse potrebno pojasni.

+ **Premalo strankarske zavednosti** je opažati še v marsikaterem večjem kraju na Kranjskem. Tako nam je znano mesto, kjer največje naše gostilne nimajo »Slovenca«. Neka taka gostilna, ki se vedno ponaša, da je zavedno naša, ima res naše goste — v njej pa dobiš samo nasprotno časopisje, našega ne. Somisljeniki naj bi povsod gledali na to, da »Slovenca« kar največ razširijo, ker kolikor bolj bo razširjen »Slovenec«, manj bo potem treba agitacijske dela. Tudi vsa naša županstva naj bi si naročila »Slovenca« — poskrbite, da bodo »Slovenca« imeli vsaj vsi naši zaupniki! Nasprotniki delajo z vsemi silami za svoje časopisje — naš odgovor bodi: povsod razširimo »Slovenca«!

— **Slovesna otvoritev dvorane izobraževalnega društva v št. Janžu** bo dne 6. ju-

lija. Na ta za št. Janž pomemben dan naj se pripravijo vsa katoliška društva tudi iz daljnje okolice. Natančen spored se bode še objavil.

— **Oboliel** je spovednik sv. očeta kardinal Vives-y-Tuto. Radi prevelikega napora se mu je zmračil um. Kardinalu Agliardiju so poverili, da kardinal Vives-y-Tuta zastopa kot prefekt kongregacije za redovnike.

— **Kadilnikova kočna na Golici.** Do včerajšnjega dne je bilo v Kadilnikovi koči na Golici 421 turistov - izletnikov, lani pa do istega dne samo 210. Ugodno vreme in divna planinska flora z obsežnim razgledom po Koroški in Kranjski, sta obisk nenavadno pospeševala.

— **Napačni »dr. Boris Šlajmer« v Zagrebu.** Dne 5. t. m. je prišel v »Hotel Royal« v Zagrebu tujec, ki se je vpisal kot dr. Boris Šlajmer iz Ljubljane. Nato je šel v bolnico usmiljenih bratov, kjer se je predstavil kot »sin dr. Šlajmerja iz Ljubljane«. Zdravniki so mu verjeli in ga jako ljubeznivo sprejeli. Razkazali so mu vso bolnico. Posebno se je »sin dr. Šlajmerja« zanimal za psihiatrični oddelek. Mladi »doktor« je preteklo soboto zopet prišel v bolnico in izpraševal bolnike o njihovih razmerah. V nedeljo dopoldne je prišel »doktor« k soprogi bolnega g. B., s katerim se je razgovarjal v soboto v psihiatričnem oddelku, predstavil se je soprogi kot »bolnišnični zdravnik« ter je dejal, da je njenega moža mogoče ozdraviti samo s serumom, ki velja 35 K. Žena je sleparju hitro dala 35 K; ko je pa popoldne prišla v bolnico gledat, kako je serum učinkoval, videla je, da je nasela sleparju. Sleparijo je žena naznanila policiji. Slepar se je popoldne sam vjel. Prišel je popoldne v lekarno usmiljenih bratov in želel praška proti glavobolu. Vrata mu je dejal, da ga išče neki kolega. Ko je slepar stopil na hodnik, zaprl so takoj vsa vrata. Slepar je takoj spoznal situacijo. Skočil je skozi okno na dvorišče, bežal v zakristijo in od tu na ulico. Za beguncem se je razvil pravcati lov po zagrebških ulicah. V Samostanski ulici je občinstvo beguncu zastavilo pot. Policija je sleparja prišla in dognala, da se je slepar lekarniški laborant Zore Friderik (nekateri listi ga imenujejo samo Friedrich), rojen l. 1896. v Novem mestu na Kranjskem. Pri telesni preiskavi so našli pri sleparju neki dopis na ljubljanski »Dan«. Pri zaslišanju je aretovanec izjavil, da je sotrudnik raznih naprednih revij v Ljubljani.

— **Štirje potepuhi.** 2. junija je bil za novomeško okolico kritičen dan. Navzlic orožniški patrulji, ki straži po novi in stari cesti novomeškega novega predora, se je pripetilo, da je neki železniški delavec napadel na Kapitolnem hribu dve gospe in je le slučajno pripisati, da je prišel g. Buh nasproti, da se ni pripetila nesreča. Pozno v noči pa so znani štirje, bolj postopaci kakor železniški delavci, to so Sokelšek, Oberžan, Flander in Cirar, prihrumeli v gostilno Marije Mežnar v Bersljinu in zahtevali liter žganega, katerega so hoteli še drugi teden plačati. Ker jim je ta odgovorila, da na up ne dá nič, so odšli. Zunanaj pa so nabrali kamenja in ga skozi zaprta okna metali v gostilniško sobo, kjer so sedeli gostje. Ti so se prestrašeni poskrili in zaprli vežna vrata. Dva potepuha pa sta zlezla skozi ubita okna v spalno sobo. Gostje, gostilničarka in natakarka Terezija so iz spalnice poskakali na prosto, naka sta vlomila preiskala po hiši vse, še postelje sta pregledavala, preparala slamnjake in odnesla dnevni skupiček. — Ravno ko sta bila gotova in so hoteli vsi štirje odhajati, prikazala se je orožniška patrulja in nepridiprave aretirala. Pri njih je našla ukraden skupiček 15 kron in nekaj svetinji, ki so se nahajale med denarjem. Oddali so jih okrožni sodniji.

— **Raz most v vodo ga je vrgel.** Pred več leti se je na Otaškem mostičku pripetil enak slučaj, kakor na večer sv. Reš. Telesa, namreč da so fantje vrgli mimo idočega v Krko. Ponoči 22. maja vračal se je posestnik Janez Medle iz Prapreč čez zgornji omenjeni mostiček domov. Na mostu sta slonela dva človeka. Ko ju ta ogovori in želi »dober večer«, — mu odgovorita: »He, le mal' počakaj, boš šel še pred en mal' pit'«. Nato skočita k njemu in ga vržeta skozi ograjo v vodo. Pri sebi je imel nakupljeno kavo, sladkor in riž. Vse to je v vodi izgubil, sam pa se je rešil in šel dve uri daleč v mrzli noči moker domov. Gregor Virant iz Herinje vasi pa se je začel proti ženskam hvaliti, kako čast da je naredil. Dejal je: »En mal' smo ga namočil', saj je treba tudi »Stockfisch« namočiti!«. — Sedaj je to izvedela tudi sodnija, ki bo Viranta dala na ričet — brez »Stockfische«. — Herinjevaški fantje so zaradi raznih nerodnosti precej na glasu. V tej okolici se pripetijo večkrat tudi umori, ki jim je priti težko na sled.

lj **Poizkušen samoumor.** V Spodnji Šiški se je včeraj 24 let stari samski brivski pomočnik v Spodnji Šiški Ivan Ribič s samomorilnim namenom ustrelil v levo stran prsi. Krogla mu je šla pri pazduhi vun. Ribiča so prepeležali v bolnico.

naj občina predloži proračun in načrt za popravo živinskega korita na Počakovem. Raditega bo prišel inženir Cepeliga od okrajnega glavarstva in predsednik okrajnega cestnega sveta, da napravita načrt in proračun na občinske stroške.

Nekaj tednov pozneje je res prišel inženir Cepeliga, ki je z velikim tekom snedel lepo kranjsko klobaso in izpil liter čevčka »Pri jazbečevi luknji«, prišel je tudi predsednik okrajnega šolskega sveta, ki je pri tej priliki zgledal za tisto lepo lisasto telico pri Piskerkovih, potem sta pa šla čez Počakovo goro v hosto na oni plati hriba, kjer sta celo popoldne nabirala gobe in kostanj, potem sta se pa po drugem grabnu vrnila domov.

Ljudje so medtem že pozabili na korito in stvar je takorekoč prišla iz mode. Po hišah so na idiličen način ribali zelje, ružili koruzo ali lupili repo, po poljih in njivah je pa vel jesenski veter, ko je naenkrat završalo po vseh kočah, raztresenih po tej in po oni plati grabna. Otroci so stekli navzdol proti grabnu, ponosni gospodarji so gledali skozi hlevna vrata, sramežljive device so pomolile glave skozi okna in skrbne gospodinje so stopile na pragove.

Doli po poti po grabnu je korakalo mnogo imenitnih gospodov z različno prističanimi bradami. Pogledovali so na vse strani, se večkrat ustavili in posvetovali med sabo.

Kdo bi to bili?

Odnekod se je razneslo, da so gospodje iz Amerike, ki hočejo kupiti te bregove. Morda bodo kopali rudo ali pa sezidali tovarno. Kaj prida gotovo ne bo, sicer bi ne prišli sem. Nekdo je takoj vedel po-

vedati za gotovo, da hočejo napraviti kemično tovarno, kjer bo tako smrdelo, da tristo klafter naokrog ne bo mogel dihati ne človek, ne žival.

Med ljudmi je završalo:

»Kaj nam potreba njihovega smradu, ostanejo naj raje doma!«

Možje so pa počasi in resno korakali proti Počakovemu ter se ustavili okrog korita. Šele sedaj so spoznali domačini, da so tuji gospodje prišli ogledovat korito.

Na Počakovem sicer vsaka stvar rada počaka. Hruška počaka, dokler se ne vleže, dekle čaka, dokler se ne omoži, korito pa le ni moglo čakati, dokler ne pride obljubljena podpora in ne bodo rešene vse uloge. Jaka in Miha in Jože so pozabili, da so vložene prošnje in vloge in ima to zadevo v rokah županstvo, žandarmerija, občina, deželni odbor, okrajno glavarstvo, deželna vlada, ministertvo in poslanci, ter so nekega popoldne, ko ravno ni bilo drugega dela, na lastno pest popravili korito in pot okrog njega.

Tuji gospodje so stali osupnjeni ter povpraševali domačine, ki so se prikazovali izza vrat hlevov in koč, česa pravzaprav manjka pri koritu? A domačini so delali dolge obraze in niso vedeli povedati ničesar. Samo Gašper, ki je znan po svoji zagovodnosti, jim je odgovoril: da morda njim kaj manjka v glavi.

Gospodje so naredili dolge obraze ter se obrnili in krenili s počasnimi koraki nazaj doli proti grabnu.

Taka je povest o našem koritu. Ako bi jo kak pisatelj hotel obdelati obsirneje, naj zbere tozadevne akte, ki leže za večni spomin na raznih uradih.

Dr. Leopold Lenard.

— Velike Lašče je cesar povzdignil v trg.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Od 9. aprila do 6. junija so bili izdani sledeči razpisi: Ravnateljsko mesto: Graslitz (r. l. 10. junija). — Klasična filologija: Dunaj XVI. (g. l. G. 20. maja), Dunaj XII. (g. l. G. d. 21. maja), Ljubljana (l. g. l. G. d. 10. junija). — Moderna filologija: Ustje nad Labo (g. d. l. g. event. še Ph. 11. maja), Mödling (g. d. F. 25. maja), Stockerau (g. d. F. 25. maja), Waidhofen a. d. Ybbs (r. d. E. 25. maja), Ljubljana (II. g. d. l. g. ali D. Sl. 10. junija). — Historična skupina: Dunaj I. (r. H. 31. maja). — Prirodopisna skupina: Stockerau (r. Ch. m. n. 25. maja), Dunajsko Novo mesto (r. Ch. m. n. 25. maja), Celje (g. Ng. m. n. 14. junija). — Matematična skupina: Mödling (r. Ge. M. 25. maja), Elbogen (r. Ge. M. 18. junija). — Prostorno risanje: Stockerau (r. Z. Ge. 25. maja). — Telo vadba: Karlovi vari (r. l. T. 11. maja), Krems (r. T. 25. maja). — Suplenture: Laa ob Diji (r. D. F., r. Ng. T., r. Nl., r. Z., 5. julija). Vse štiri suplenture se izpremenijo tekmo prihodnjega šolskega leta v stalna mesta. — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Službo išče inteligentni koroški Slovenec,** bivši gojenec slovenske trgovske šole. Blagohotne ponudbe na uredništvu »Slovenca«.

Zadnje vesti.

SPALAJKOVIĆ RES ODPOKLICAN?

London, 10. junija. »Daily Mail« trdi v brzojavki iz Sofije, da je srbski poslanik Spalajković s celo rodbino Sofijo zapustil. Danes je izjavil, da nima več upanja, da se mir ohrani. (Vest o odpoklicu srbskega poslanika je skoro gotovo le senzacija. — Op. uredn.)

UGODNA VEST. — GEŠOV OSTANE?

Sofija, 10. junija. Finančnemu ministru Teodorovu se je baje posrečilo pregovoriti Gešova, oziroma njegovo stranko, da svojo demisijo prekliče.

ENERGIČNA INTERVENCIJA RUSIJE.

Sofija, 10. junija. Danes je storila Rusija skrajno odločen korak za ohranitev mira med zavezniki.

SRBSKA NOTA BULGARIJI.

Belgrad, 10. junija. »Edinost« poroča: Odlični srbski politik je izjavil našemu poročevalcu: Na včerajšnji konferenci načelnikov strank z ministrskim predsednikom Pašićem je bilo sklenjeno, da naj srbska vlada v najkrajšem času izroči Bulgarski posebno noto, v kateri naj na obvezen način zahteva od bulgarske vlade odgovora. **Jeli se hoče udeležiti sestanka vseh štirih ministrskih predsednikov ali ne. Odgovor mora priti najpozneje tekom enega tedna.** Če bo Bulgarska na to noto odgovorila negativno, bo Srbija brez vsakega odlaganja proklamirala aneksije vsega osvobojenega teritorija. Ta informacija je povsem točna in popolnoma zanesljiva. Poročila večernih belgradskih listov, da je bilo na včerajšnji konferenci sklenjeno, zahtevati od Bulgarske takojšen odgovor na srbsko noto glede revizije pogodbe, niso točna. V Belgradu smatrajo situacijo za skrajno resno. (Ta izjava je nekoliko bolj specifična obrazložitev srbskega koraka, ki smo ga že na drugem mestu zabeležili. — Op. uredn.)

BORZA.

Dunaj, 10. junija. Danes so vsled vesti o skrajni napetosti med Bulgarijo in Srbijo **papirji silno padli.** Alpske akcije so padle za 25, Rima za 15, Skoda za 27, praške železn. za 29, Berg- und Hütten za 42, Waffens za 15, Poldi za 12 kron. Vsled vesti o **energični intervenciji Rusije** so se papirji deloma popravili, tako Kredit za 2, državnoželezniške akcije za 3, Skoda za 12 K.

SENZAČNA VEST.

Belgrad, 10. junija. »Mali Zurnal« poroča, da je pri Makrešu prišlo do krvave bitke med Srbi in Bulgari. Srbi so izgubili nad 100 mož, toda tudi bulgarske izgube so velike. (Poročila »Malega Zurnala« je treba silno previdno sprejemati.)

BULGARSKI POSLANIKI BREZ INSTRUKCIJ.

Pariz, 10. junija. Bulgarski poslaniki v inozemstvu so brez instrukcij in o namenih svoje vlade niso informirani, ker Gešov, ki se nahaja v stanju demisije, ne more dati obveznih odredb.

GRČIJA DEMENTIRA ZVEZO S SRBIJO.

Pariz, 10. junija. V diplomatskih krogih se govori, da Grčija dementuje, da namerava skupno s Srbijo proti Bulgariji nastopiti.

DANEV OPOMINJA RUSIJO.

Sofija, 10. junija. Danes je v Parizu odnotnega ruskega poslanika Izvolskega

opominjal, da Bulgarija ne bo mogla nadaljevati rusofilne politike, ako Rusija s korakom v Belgradu ne izposluje, da se bulgarsko stališče sprejme.

»SAMOUPRAVA« APELIRA NA BULGARIJO.

Belgrad, 10. junija. Oficialna »Samouprava« izraža upanje, da bodo bulgarski državniki spoznali, da nimajo prav in bodo opustili korak, ki bi mogel postaviti na kocko vse velike pridobitve v vojski zoper Turčijo.

DOGODEK PRI VALANDOVU.

Belgrad, 10. junija. Listi poročajo, da je ministrski predsednik Pašić na konferenci z voditelji parlamentarnih strank referiral o sledečem novem spopadu med Srbi in Bulgari: V četrtek popoldne so bulgarske čete zasedle neko srbsko postojanko pri Volovanu med Dojranom in Dževdelijem. Srbov je bilo komaj bataljon in so se zato umaknili. Nato je srbsko vrhovno poveljstvo poslalo svojim četam pomoč in pozvalo Bulgare, naj se kolikor mogoče hitro umaknejo zopet v svoje prejšnje pozicije. Bulgari se temu pozivu še dosedaj niso odzvali. Ministrski svet je po poročilih listov pooblastil vrhovno armadno poveljstvo, da z orožjem v roki, na željo vseh političnih strank, iztira Bulgare iz Valandova.

ANGLIJA GLEDE ALBANSKEGA VPRAŠANJA.

Dunaj, 10. junija. Anglija predlaga za Albanijo mednarodnega komisarja.

ITALIJA HOČE STAMPALJO.

Atene, 10. junija. Baje so se laško-grška pogajanja zopet nekaj ustavila, ker je Italija baje trdno izjavila, da hoče otok Stampalijo obdržati zase.

VATIKAN SE V ALBANSKO VPRAŠANJE NE VMEŠAVA.

Rim, 10. junija. »Osservatore Romano« izjavlja, da je vest »Tempta«, da je kardinal Merry del Val v imenu sv. očeta albanskim škofom za slučaj avstrijsko-laške okupacije Albanije naročil, naj se katoličani severno od reke Škumbi postavijo pod avstrijski, oni južno od te reke pa pod laški protektorat, popolnoma izmišljena.

SRBSKO PRISTANIŠČE OB DONAVI.

Belgrad, 10. junija. Skupščina je začela razpravo o donavskem pristanišču pri Prahovu, ki bi bilo izhodišče železnice proti Adriji.

TISZA.

Dunaj, 10. junija. Cesar je sprejel danes Tiszo v avdienci. Tisza je cesarju predložil listo novega kabineta, katero je cesar sprejel. Jutri bo cesar člane novega kabineta zaprisegel.

ZBORNICA.

Dunaj, 10. junija. Danes sta pri drugem branju finančne predloge govorila Witkowsky in Funk. Prihodnja seja jutri.

ZA ŽELEZNIČARJE.

Dunaj, 10. junija. Vlada je v sporazumu s strankami sklenila določiti za izboljšanje plač železniškemu uradništvu, uslužbenecem in delavcem 15 milijonov kron, in sicer v treh etapah, vsako leto več, dokler bi od leta 1915. dalje ne znašal stalni povisek 15 milijonov. Železniški minister Forster je to stališče vlade v budgetnem odseku danes že sporočil.

POGUBNE POSLEDICE MOBILIZACIJE.

Reka, 10. junija. »Rijecke Novine« poročajo, da so v Sarajevu rezervisti poskušali štrajkati. Soglasno se poroča, da se z rezervisti silno grdo postopa. Po Dalmaciji so cele vasi brez moških, polja pa neobdelana. Oderuhi zahtevajo po 50 do 100 odstotkov! Rezervisti, ki se bodo vrnili, se izsele v Ameriko. Cela sela se okužujejo s spolnimi boleznimi.

AVSTRIJSKI PRESTOLONASLEDNIK GRE V KIEL?

Berolin, 10. junija. Avstrijski prestolonaslednik je baje izrazil željo, da bi istočasno z laškim kraljem v Kielu čestital cesarju Viljemu k njegovemu jubileju.

DIJAŠKA DEMONSTRACIJA V ZAGREBU.

Zagreb, 10. junija. Včeraj na »dječji dan«, ki je bil obenem obletnica atentata na Cuvaja, se je zbralo na Zrinjevcu okoli 200 akademikov, katere je policija vsled raznih vzklikov razpršila.

SVETI OČE NEMSKEMU CESARJU.

Berolin, 10. junija. Sveti oče je cesarju Viljemu čestital k vladarskemu jubileju s posebnim lastnoročnim pismom, katero bo izročil cesarju kardinal Kopp.

ANARHISTI V ŠPANJI.

Madrid, 10. junija. Na avstrijskem parniku »Alice« je došlo semkaj iz Buenos Ayresa šest ruskih anarhistov, katere so tu zaprli.

UMORI V SARAJEVU.

Sarajevo, 10. junija. Dezerterja, ki sta nekega kočijaža z vojaško puško in bodalom ranila, se pišeta Franc Stift in Leopold Zajček. — V uradniškem predmestju Kovači so naši zadavljeno vdovo svetnika Kopertza.

ZEPPELIN.

Dunaj, 10. junija. Cesar je grofu Zepelinu podelil odlikovanje za znanost in umetnost. »Sachsen« se je danes ob 2. uri 55 minut zjutraj dvignil v zrak in se preko Moravskega vrnil v Nemčijo.

POŽARI V NEW YORKU.

New York, 10. junija. Tu je izbruhnilo ponoči šest velikih požarov. Škode je dva in pol milijona dolarjev. Človeških žrtev je 50.

REDLOVA AFERA.

Šopronj, 10. junija. Poizvedovanja v Redlovi zadevi so pokazala, da je bila njegova špijonaža v zvezi tudi z drugimi zločini, ki so bili doslej nepojasnjeni. Pri ulanskem polku »Nikolaj II., ruski car«, ki je bil sem premeščen z Galiskega, je bila svojčas ukradena polkovna blagajna; izginilo je iz nje 27.000 kron. Kmalu nato so bili ukradeni važni tajni dokumenti. Vse iskanje je bilo zaman. Nihče ni izvedel, kdo je bil zločinec in tudi ukradenih reči ni bilo mogoče odkriti. Zdaj pa je slišati, da je imel Redl tukaj skrivce, ki so po njegovih nalogah izvršili te zločine. Prijeli so nekega ulanskega podčastnika. Govori se pa še o neki drugi senzacionalni aretaciji.

AVSTRIJSKI ŠPION NA RUSKEM.

Peterburg, 10. junija. Porotniki v Varšavi so obsodili avstrijskega trgovca Goldberga zaradi špijonaže na dve leti trdnjavskega zapora.

MREŽA VOHUNSTVA.

Dunaj, 10. junija. V vojaških krogih govore, da je preiskava Redlove afeze dokazala, da je Redl že davno razpotalgal z velikimi vsotami. Dolgovi, ki jih je imel še zadnje čase, ga niso nič tiščali in so služili najbrže le za pretvezno razlago njegovih velikanskih izdatkov. Tudi zatrjujejo z veliko gotovostjo, da ne more biti nobenega dvoma o večji kompaniji špijonov, katerim je stal Redl na čelu. Nekatere osumljence so že prijeli, pričakovati pa je še senzačnih aretacij. Koliko so nekateri samoumori zadnjega časa v zvezi z Redlovv afero, ni mogoče dognati, ker vojaške oblasti trdovratno molče.

Primorske vesti.

p **Volivni boj v Trstu.** V ponedeljek zvečer se je vršil v tržaškem »Narodnem domu« mnogobrojno obiskani shod, pri katerem se je po živahnem uganju zavzelo stališče k ožjim volitvam, ki se imajo vršiti v četrtek. Vodstvo političnega društva »Edinost« je med splošnim odobravanjem sklenilo, da se nikakor ne veže s socialisti, ampak da ohrani prosto roko in glasuje povsod za socialiste, kjer pridejo v poštev. To pa stori le z ozirom na svojo korist, ker so i socialisti v opoziciji proti kamori. V 3. in 4. okraju v mestu bodo pa slovenski socialisti morda storili svojo dolžnost in potem so izvoljeni slovenski kandidati. Po zaključanju zborovanja je množica na trgu Caserma zapela »Hej Slovenci« in se nato demonstrativno napotila v mesto. Policija pa jo je kmalu zavrnila. — Ti dnevi do četrka bodo dnevi agitacije. Če se zavajo slovenski socialisti svoje slovenske matere in se spominjajo dejstva, da so njihovi italijanski sodruzi vedno narodni, se mora zgoditi, da prodreta vsaj v 3. volilnem okraju slovenska kandidata dr. Ribar in dr. Slavik.

p **Odlikovanje.** Dekan v Tomaju, g. Matija Sila, je bil odlikovan z viteškim križcem Franc Josipovega reda.

p **Družba sv. Cirila in Metoda za Istro** je imela skupščino 8. t. m. v Kršanu. Skupni dohodek je v preteklem poslovnem letu znašal 225.000 K, v tem pa je všteta svota 70.000 K, ki jo daje vlada za vzdrževanje šol v Pulju, Cresu in Lošnju. Da ni bilo te svote, bi društveni dohodki znašali za 20.000 kron manj kot lani. Družba vzdržuje 55 hrvatskih šol s 75 učiteljskimi močmi. — Preteklo leto je družba otvorila osem novih šol z 12 učnimi močmi.

p **Prevoznina v Ameriko se draži.** Človek nikoli ne ve, pri čem je; parobrodne družbe so kakor borze. Danes voznine zvišujejo, jutri pa znižujejo. Pred par dnevi šele je bila Candian-Pacific znižala svoje cene na 105 kron, potem pa jih je zvišala na 140 kron, in te so sedaj kar čez noč poskočile, tako da stane sedaj vožnja iz Trsta ali Antwerpena 165 K. Sedaj se seveda konkurenca lahko oddahne in zviša cene, a radi konkurence bodo začele cene

zopet padati, čim se ljudje ne bodo hoteli tako močno izseljevati.

p **Bivši podnačelnik Reke izgnan iz Reke.** Odvetnik dr. Ichio Baccich Girardelli, star 34 let, rojen na Reki, je došel te dni na Reko iz Jakina, kjer sedaj stanuje. Policija je pa nakrat Baccicha izgnala, češ, da je udeležen pri iredentistični agitaciji laškega časnikarja Fava. Dr. Baccich je bivši občinski svetnik in podnačelnik Reke.

p **Usoden skok s tramvaja.** Zasebnica Ivana Sifroni v Trstu je bila tako neprevidna, da je skočila s tramvajskega voza, ko je ravno najhitreje vozil. Mislila je, da si okrajša pot, a reva je padla tako nesrečno, da so jo morali z natrto lobanjo prepeljati umirajočo v bolnišnico.

Štajerske novice.

š **Naše prireditve.** V nedeljo, dne 8. t. m., so bile sledeče prireditve naših organizacij: Lepa mladinska slavnost pri Sv. Ani na Krembergu v Slovenskih goricah, govoril je profesor dr. Jos. Hohnjec. Občni zbor vrlo delujoče Kmečke hranilnice v Šmarju pri Jelšah, govoril je nadrevizor g. Pušenjak. Shod J. S. Z. v Krčevini tik Maribora, govoril je Fr. Žebot. Poleg teh se je vršilo še več manjših prireditev, med katerimi omenimo posebno abstinečno zborovanje pri Sv. Jurju ob južni železnici, kjer je govoril profesor dr. Fran Kovačič.

š **»Straža«** konfiscirana. Mariborska »Straža« je bila v ponedeljek, dne 9. t. m., konfiscirana, ker je obsojala Lukačeve goljufije.

š **Schwabov večer.** V nedeljo 8. t. m. se je vršil v Celju koncertni večer na čast skladatelju dr. Anton Schwabu, zdravniku v Celju. Dvorana slov. gledališča v Narodnem Domu je bila razprodana. Prevladovali so mešani zbori, deloma z orkestrom, predvsem pa moški zbori. Ta koncert, oziroma dr. Schwabov večer je zanimiv. Pri nas smo prišli tako daleč, da si pripisuje vse prireditve na polju umetnosti vladajoča stranka, ki vlada sicer v Celju sama sebe, ne vlada pa širšega občinstva; zato so tudi prireditve obiskane, kakor je pri takih razmerah pričakovati. Ta večer pa je veljal skladatelju dr. Schwabu samemu, ki je tudi vodil vse pevske točke, izbrane njegove skladbe. Takega večera že davno ni bilo v Celju in ga ne bo, če se ne posreči pevskega društva doseči smoter, ki si ga je stavilo s tem koncertom, pridobiti si stalno ta izvrstni skladateljski in dirigentski talent.

š **Znani kapucinski most v Celju** zopet popravljajo; znamenje, da še nimamo v doglednem času pričakovati novega. Poprava je res bila silno potrebna; dokazuje pa silno gospodarsko zanikarnost mestnih očetov, ki na tem mostu vrše vedno pogostje poprave, kakor kočar, ki na enem kraju pokrije streho, pa se mu na drugem kraju vdere. Rotovž preti razpasti, kapucinski most pa se guša, da se že celo vsak pešec boji, zdajpazdaj ga bo odnesla Savinja. Vse skupaj verna slika talentiranega gospodarstva celjske nemškutarije.

š **Na šest let težke ječe** je bil pred mariborsko poroto včeraj, dne 9. t. m., obsojen Franc Bauman iz Salovec. — Danes sta na vrsti dva slučaja: F. Paulič (posilstvo) in Antonija Voh (detomor).

š **Marijina cerkev**, imenovana splošno nemška cerkev v Celju, se renovira. Tudi glavni oltar so odstranili, da popravijo veliko starodavno že precej obledelo sliko v ozadju.

š **Celjski »Turnverein«** obhaja dne 28. in 29. t. m. pedesetletnico. Bo pa zopet hajlanja in rovarjenja po Celju in v nemški hiši proti Slovencem za eno leto, kakor po navadi ob takih in enakih prilikah, da se zopet utrdi trhla celjska nemškutarija.

Ljubljanske novice.

lj **Seje odseka za zunanje priprave katoliškega shoda** ne bo danes, ampak jutri v sredo ob pol 8. uri zvečer v posvetovalnici K. T. D.

lj **Velik vojaški koncert**, ki ga jutri v sredo ob 8. uri zvečer na korist mestnemu ubožnemu zakladu povodom tekmovalnega streljanja častnikov 3. voja priredi izbranim sporedom c. in kr. pešpolk kralj Belgijcev št. 27, vrši se na vrtu hotela »Union« ob pogrnenih mizah. V slučaju neugodnega vremena vrši se koncert v veliki dvorani hotela. Posebna vabila k temu koncertu se niso razpošiljala; z ozirom na izredni povod ter dobrodelni namen te prireditve želeti in pričakovati pa je kar najmnogostevilnejega obiska.

lj **Pisarna Jugoslovanske Strokovne Zveze** se je iz svojih dosedanjih prostorov preselila v Ljudski Dom, I. nadstropje, tja, kjer je dozdaj bila pisarna S. K. S. Z. Uradne ure so od 8. do 12. in od 3. do 6. ure zvečer. Ob tej priliki se načelstvo J. S. Z. iskreno zahvaljuje Zadrugi Zvezi,

ki je dala J. S. Z. brezplačno pisarniške prostore na razpolago. Načelnost J. S. Z. upa, da se v Ljudskem Domu koncentrirajo vse naše ljubljansko krščansko socialno delavstvo pod njenim in pod okriljem Slovenske krščanske socialne zveze, zato je pisarno v Ljudski Dom premestila.

Ij **Seja načelnost J. S. Z.** bo jutri zvečer, 11. t. m. ob 7/8 uri zvečer v novi pisarni, Ljudski Dom, I. nadstropje, desno. — Dr. Ivan Zajec, načelnik.

Ij **V Strunjan in v Trst** je poletelo v nedeljo ljubljansko krščansko socialno tobačno delavstvo: nad 400 delavcev in delavk. Izlet je popolnoma uspel. S posebnim vlakom smo došli v nedeljo zjutraj ob 3. uri v Trst, iz Trsta smo pa ob 4 1/2 odpluli v Strunjan, kjer smo imeli slovesno mašo s cerkvenim govorom č. g. p. Teodorja z Viča. Med sv. mašo je pod vodstvom č. g. Ferjančiča izborni prepeval pevski zbor Katoliškega društva za delavke v Ljubljani. Ob 11. uri dopoldne smo Strunjan zapustili in se z ladjo odpeljali nazaj v Trst. Pevski zbor je med vožnjo po morju krasno peval. V Trstu se je deputacija delavstva poklonila prevzvišenemu tržaško-koperskemu škofu dr. A. Karlinu, ki je nadvse ljubezljivo blagovolil deputacijo sprejeti v avdienci, ki je trajala 25 minut. Naši tržaški somišljeniki so vse storili, da se nam je dobro v Trstu godilo. Č. g. A. Čok in vodja Ferjančič sta poskrbela tako za ladjakor tudi za to, da je bilo za izletnike v Trstu vse poskrbljeno. Po skupnih kosilih v treh gostilnah je delavstvo pod vodstvom naših tržaških somišljenic in somišljenikov v osmih skupinah si ogledovalo mesto Trst. Delavstvo je tržaškim našim somišljenikom zelo hvaležno, ker je po njih zaslugi naš izlet tako uspel, da si videl samo zadovoljne obraze med nami.

Ij **Odlikovanje.** Cesar je imenoval primarija v dež. bolnici g. dr. Emila Bocka za višjega zdravstvenega svetnika.

Ij **Iz stare Ljubljane.** Kakor znano, so se na starem lesenem čevljarskem mostu svojčas naslanjale na držaje ob obeh straneh mostu lesene prodajalnice, ki so se odstranile šele leta 1840, ko se je zgradil novi železni Hradetzkyjev most. Na tem mostu je stala tudi kapelica, v kateri je bil kip Kristov. O tem kipu je leta 1837. poročal tedanji blagajnik »revne hiše« Leopold Frörentelch mestnemu magistratu, da se nahaja že od pradavnih časov na tem mestu, ne da bi bilo znano, odkod so ga dobili in kdo ga je postavil. Gubernij je naložil mestnemu magistratu in stolnemu župniku v Šentklavžu, naj preiskujeta, kdo je kip postavil in so-li še za njegovo vzdrževanje razven ustanove deželnih stanov kranjskih v znesku 450 goldinarjev morda druge glavnice na razpolago in kdo še poleg tega skrbi za vzdrževanje in osvetljavo. Magistrat in stolni župnik sta stvar natančno preiskovala, toda mogla le poročati, da se ne ve, kdaj se je starodavna kapelica zgradila in kdo jo je postavil, ter da se za vzdrževanje in osvetljavo skrbi za milodari in za obrestmi ustanove kranjskih stanov, kar oskrbuje mestni magistrat. Ko je leta 1840. mestna občina nameravala razpadajoči čevljarski most podreti, je župan Hradetzky vprašal vlado, kje da se naj sedaj postavi imenovani kip, ki da ga prebivalstvo posebno časti in mu prinaša tudi obilo darov v ubožni zaklad oziroma zavod. Istodobno je župan predlagal, naj bi se kapelica zgradila na sedanjem Jurčičevem trgu. Ker je tedanji knezoškof Wolf s tem predlogom soglašal in ga toplo priporočal, so se na ukaz vlade sešli stavbni, lepševalni in ognjegasni odbor ter na imenovanem trgu določili prostor za kapelico, ki bi naj obsegala 4 kvadratne sežnje. Bodi pa, da so nastale nepremagljive ovire ali da so se zdeli merodajnim činiteljem stroški za gradnjo (645 gold. 21 kr.) previsoki — ta načrt se je opustil. Leta 1842. se je upravi ubožnega ustanovnega zaklada zaukazalo, da izroči ustanovo kranjskih stanov predstojništvu podružnice sv. Florijana, ker se nahaja navedeni kip sedaj v tej cerkvi.

Ij **Vest o izletu.** Gojenci salezijanskega zavoda na Rakovniku so v nedeljo, 8. junija, napravili izlet v Postojno. Skupno s šolsko mladino so najprej prisostvovali sv. maši, nato so se pa z godbo na čelu podali k jami. Na plesišču se izletniška družba ustavi in na poziv ravnatelja zavoda, naj presvitlemu cesarju zakliče trikrat »Slava!«, je navdušen in krepak pozdrav zadonel iz mladih grl po čarobni dvorani, nakar je godba zasvirala cesarsko himno. Živio-klic se je nato povzdignil tudi gospodu okrajnemu glavarju iz Postojne, ki je osebno spremil izletnike v jamo. Družba se je pomikala vesela po čudovitih podzemskih prostorih ter dospela do Kalvarije. Naravna lepota, združena z zvoki godbe, ki je na Kalvariji vnovič igrala, je vsem zadala vtis, ki se ne izbriše iz spomina. Zadovoljni in srečni so se gojenci in starši, ki so se tudi mnogoštevilno

udeležili tega izleta, vrnili iz jame. Po obedu je godba svirala na Vilharjevem trgu, medtem ko so mali telovadci nastopali z različnimi vajami. Pred odhodom se izletniška družba poslovila od g. dekana, nato se podá pred okrajno glavarstvo, da se zahvali g. okr. glavarju za njegovo ljubeznost. Krepka koračnica je bila zunanji izraz globoke hvaležnosti vseh malih izletnikov g. okr. glavarju, ki je bil njim tako naklonjen. Z najboljšim razpoloženjem so se izletniki vrnili v Ljubljano in na Rakovnik grede je njih godba veselo svirala po mestu.

Ij **Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija«.** Ustanovni občni zbor se je vršil dne 2. junija v hotelu »Ilirija«. Že udeležba sama je pokazala, da zanimanje za organizacijo kolesarjev še ni popolnoma zamrlo. Zadnji čas je pa že tudi, da se je pri nas osnovalo društvo, ki ima namen ta lepi šport dvigniti na enako stopinjo sorodnih društev sosednih mest. Za primer le zadnja velika cestna dirka po Krasu, pri kateri so se doslegli kljub neugodnemu vremenu kaj lepi uspehi. Bilo je pa zanimanje za to prireditvev tudi splošno, saj je vojaška uprava poslala v konkurenco svoje moštvo. Mlado društvo se pogaja tudi že s tržaškimi društvi radi velike dvadnevne dirke, ki se ima vršiti še letos, in sicer je nameravana proga Trst—Ljubljana—Zagreb. Samoobsebi umevno je, da smejo biti člani ne le dirkači, temveč tudi taki, ki so za polahno vožnjo. Na programu ima odbor že za to sezono več izletov v ljubljansko okolico. — V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Stopar Davorin, predsednik; Gorc, podpredsednik; Stopar Fran, Kramar, Bahovec, Šimenc, Potokar, Ogrin, Mohar; Škoda in Nosan, reditelj; Delakorda in Huber, preglednik.

Ij **Društva zdravnikov na Kranjskem** ima mesečno zborovanje v četrtek, dne 12. junija 1913, ob 6. uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnišnice. — Kirurške demonstracije. Primarij dr. J. Stojc. — Zdravstvo v Ljubljani pred 100 leti. Primarij dr. V. Gregorič.

Ij **Solidarnost vojakov povzročila stotnika samoumora.** O samoumoru stotnika Fritscha se še poroča: Stotnik ni bil le strog predstojnik, marveč strašen mučitelj vojakov; vsi so se ga bali. Ko je bilo le preveč muke, so se pritožili radi njega vsi vojaki od prvega do zadnjega. Vršila se je preiskava in pokazalo se je, kako neusmiljeno je ravnal z vojaki. Kdor je služil pod Fritschem, se ga spominja s strahom. Marsikateri prostovoljec ima v spominu, kako se je moral po ukazih Fritschvih plaziti po Rojcah v najgršem vremenu; drugi vojaki so istotako trpeli. »Planinci« pa so se streljali ali bežali od njegove kupa panje v Italijo. Pokojni stotnik je rojenel včasih nad ljudmi pol ure skupaj, se togotil in jim dajal živalske in druge priimke, kar si je le izmislil, je izustil. Mera je bila polna in vojaki so se mu uprli. Vojno ministstvo je zaukazalo kazen za Fritscha in v pokoj so ga hoteli poslati. To pa je ambicioznega Fritscha prišlo tako hudo, da se je ustrelil.

Ij **Umrli so v Ljubljani.** Fran Kušar, uslužbenec južne železnice, star 41 let. — Stanko Brundič, premogarni sin, 3 leta. — Tomaž Dolenc, bajtar, 54 let.

Ij **Oče mesto sina.** Predvčerajšnjem je prišel na dopust k svojim staršem, ki bivajo v Ljubljani nek vojak ter se oblekel v civilno obleko in šel na sprehod. Pri tem so se pa očetu obudili spomini na njegova mlada leta tako, da ga je premagala ljubezen do vojaške suknje. Ko je sin odšel, se oče preobleče v njegovo uniformo in odide na ulico. Naposled se je stari vojak podal v neko gostilno, kjer si je privoščil kozarec vina. Ker se je gostom zdel le prestar za vojaka, so ga začeli povpraševati, kdo je in odkod prihaja. Navtežil jim je, da je star 38 let, da je prišel iz Amerike, sedaj mora pa delati vojaško vajo. A tudi tega mu niso hoteli verjeti, marveč so ga posvarili, češ, naj se pazi, da ga ne zasači policija. Komaj je pa bilo to izgovorjeno, že stopi v lokal stražnik, ki je starega vojaka vzel seboj.

Ij **S prvega nastropja je padla na cesto** danes zjutraj na Tržaški cesti dve leti stara Jelšnik-Valena. Reševalno društvo jo je prepeljalo v deželno bolnico.

Ij **Beg v prostost.** Pri poljskem delu sta danes ušla mlada prisiljenca Hauschka Leo, Zgornjeavstrijec, pristojen v Linc, 17 let star, velik, močan, rdečelas, na desni roki ima mizarsko znamenje L. H., in Fortunat Kaspar, 17 let star, srednje velikosti, močan, Korošec, pristojen v Sv. Martin, okraj Celovec. Pobeignila sta preko proge dolenske železnice v smeri proti Golovcu.

Ij **S trga.** Danes so pripeljali na trg en voz vipavskih češenj, katerih je bilo 70 škatelj. — Na trgu so bile danes tudi prve marelice, ki so pa bile precej drage, namreč 1 K 60 vin. kg.

Ij **Našla se je svilnata šerpa.** Dobi se nazaj Cojzova cesta št. 1 pri gospodični Lini Škerjanec, II. nadstropje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podajanje v mm
9	9. zveč.	737.2	17.9	p.m.szh.	nevihta	
19	7. zjutr.	738.1	15.0	brezvetr.	megleno	13.5
	2. pop.	736.4	24.7	sl. jug	sk. obl.	

Srednja včerašnja temp. 19.7°, norm. 17.0°.

Iskrena zahvala

vsem ki so ob smrti naše ljubljene hčerke, oziroma sestre, gospodične

Jožice Janežič

nam izrazili svoje odkritosrčno sočutje, ali ji celo darovali prekrasno cvetje kot zadnji pozdrav.

Zahvala vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, posebno duhovščini, učitelstvu vseh tukajšnjih dekliških in deških šol, raznim gg. uradnikom in njih družinam.

Prav lepa hvala pa gospej Klečevi, naši sosedki, za ljubko postrežljivost v teh težkih dneh.

Ljubljana, 9. junija 1913.

1781 Žalujoči ostali.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 10. junija 1913.

Pšenica za oktober 1913	11.67
Rž za oktober 1913	9.37
Oves za oktober 1913	8.54
Koruza za junij 1913	7.98
Koruza za julij 1913	8.08

2 ključavničarska pomočnika 2

sprejme takoj Rudolf Geyer, ključavničar, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 10. 1794

Pri novih hišah »Kranjske hranilnice« v Gradišču se odda različen

materijal za nasipanje

Povpraša se na stavbi. 1796

Zaloga pohištva Fran Doberlet

Ljubljana, Franciškanska ulica št. 8

priporoča pohištvo vsake vrste v solidni izvršitvi in po nizki ceni.

Harmonij

se zaradi selitve po prav nizki ceni proda. Ima zelo lepe in močne glasove in je popolnoma dobro ohranjen. Č. č. cerkvena predstojništva in gg. organiste se opozarja na to priliko. — Poizve se iz prijaznosti v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. 1789

PRODA SE

pod zelo ugodnimi pogoji:

1. **veleposestvo** pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj;

2. **ново zidana pritlična hiša** v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino;

3. **dve enonadstropni hiši** na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod je potrebna v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1. 30.000 K, ad 2. 2.000 K, ad 3. 20.000 K. — S posestvom ad 1. združena je **pravica lastnega lova**, prijetno letovišče.

Pojasnila potom upravnništva tega lista ali posredovalne pisarne Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8. 1753

V Grljenu pri Trstu

v bodoči »avstrijski Rivieri«, v bližini miramarske graščine in kolodvora je pod ugodnimi plačilnimi pogoji

naprodaj posestvo

v obsegu nad 22.000 kv. m, zaokroženo nad 12.000 kv. m vinogradov z najboljšimi trtami (vina »Prosekar«, s sadnimi vrtovi, vila z osmimi sobami, krasen razgled na morje. 1774
Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 1774. (Znamka!)

POZOR!

Prodajalna za špecerijo s popolno opravo, skladiščem in kletjo, nadalje

pekarija, moderno urejena, s prodajalno in opravo je takoj za oddati.

Več se poizve: **Prisojna ulica št. 1. I. nadstropje, vrata št. 21.**

Proda se

pritlična hiša

z lepim sadnim vrtom in vrt za zelenjavo. Več se izve ravnotam **Zg. Šiška št. 52.** 1778

Naravna **Bilinska kislá voda**
najbogatejši alkalični (natron-lithion) kislec na Češkem. Izborna dietetična namna pijača. O vrednosti bilinske izvornice vprašati hišnega zdravnika. 3851

Proda se dobro idoča

pečarska obrt

z veliko trgovino posode, s 4—5 pomočniki, 60—100.000 K letnega prometa, velikim številom odjemalcev, tudi na Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga posebej le proti gotovini, v Celovcu v bližini »Narodnega Doma«. — Vprašanja sprejema uprava lista pod št. 795.

Ženitbena ponudba!

Železničar, star 26 let, prijetne zunanosti, se želi poročiti z gospodično, ki bi bila neomadeževane preteklosti in dobrega srca. — Ponudbe pod št. 1791 odpošilja uprava lista.

Licitacija cerkvenega lesa

parcela 579 pri Mariji na Zili ob Beljaku se vrši v četrtek, 19. junija ob 9. uri dopoldne v gozdu. Kavcija 180 K, kupni znesek je treba takoj plačati. 1787

Fr. Šmajdek, ključavničar na Jesenicah sprejme takoj

pomočnika

in sicer samostojnega delavca za ograje. Ponudbe je pošiljati gori imenovanemu.

Koroške novice.

k **Prireditve.** Dne 1. maja so igrali bruski igralci pri Vošperniku v Podravljah »Miklovo Zelo«, ki jo je posetilo nad 600 gledalcev. — V Trdnji vasi — eno uro nad Celovcem — je priredilo 1. junija društvo »Edinost« iz št. Tomaža igro »Tri sestre«. Prireditve je dobro uspela. Tudi severno od Celovca se pojavlja slovenski življenj — V Bilčovsu je imelo 1. junija slov. katol. izobraževalno društvo lep shod. — Jugoslovanska Strokovna Zveza je priredila dne 8. junija v Črni pri »Drofelniku« svoje prvo zborovanje.

k **Umrli** je posestnikov sin, po domače Žavrov v Šmarjeti v Rožu, g. Karl Sušnik, brat gimnazijskega profesorja Tomaža Sušnika v Mariboru. Pri vožnji v celovško bolnišnico je obležal pri svojem svaku Winklerju. Bil je priden mladenič, krščanskega prepričanja in vnet Slovenec. Škoda, da je šmarješka fara izgubila tako vrlega Slovenca. Pokojni je dovršil z odliko nižjo gimnazijo in ostal po očetovi smrti doma na posestvu.

k **Za župnika v Črni** je imenovan č. g. J. Dobrovč, kanonik v Velikovcu. Častitamo!

k **Železniška nesreča.** Borovlje. V nedeljo, dne 8. junija, bi se na lokalni železnici Svetna vas — Borovlje kmalu zgodila velika nesreča. Zavoljo velikega prometa je vozila težka lokomotiva starega tipa, a za to je proga preslaba. Ko je popoldne ob 3. uri 12 minut odhajal vlak iz Borovelj, so se na prvem ovinku udale tračnice in celi vlak gre za 20 metrov po goli progi, tako da so se vozovi zarili v zemljo. To pa je največ pripomoglo, da se je vlak hitro ustavil in ni bilo večje nesreče. Cel popoldan in pozno v noč so ob svitu bakelj vzdigovali vlak. Posebne težkoče jim je delala težka lokomotiva. V ponedeljek je bil že prost tir in vlaki zopet redno vozijo.

k **Umrli** je v Borovljah puškar g. Peter Scheinigg, brat vladnega svetnika, prof. v pok. Janeza Scheinigga. Bil je odločen Slovenec. Naj počiva v miru!

Književnost.

* **Sveti Just.** Zgodovinska igra v štirih dejanjih. Italijanski spisal dr. F. Petronio, iz rokopisa prevel dr. Josip Debevec. — Vednega občudovanja vredni junaki so mučenci, ki so za časa tristoletnega preganjanja sv. Cerkve umrli za sv. vero. Njihovih slavnih imen se hvaležno spominjajo kristjani, hvaležna srca jim v vseh časih oskrbujejo lepe spomenike in krščanski umetniki tekmujejo med seboj, kdo jih bo lepše proslavil. Po pravici! Saj je kri mučencev pospešila razvoj svete Cerkve, na razvalinah templjev, večkrat poškropljenih s krvjo mučencev, se je dvignil sv. križ in sv. Cerkve je prišla zmagoslavno iz boja. Letos, ko obhajamo 16stoletnico zmage svete Cerkve, se moramo mučencev — junakov s posebno hvaležnostjo spominjati. Izmed njih pa zaslužijo še zlasti hvaležen spomin oni, ki so posvetili kraje, kjer bivamo sedaj mi. Tak mučenec junak je sv. Just, tržaški patricij, mučen leta 303. po Kr. r. Pred njegovo mučniško smrtjo so ga kristjani v Trstu prosili:

»Oj prosil, prosil, Just za nas, za mesto naše, za ves Kras!«

(Str. 75.)

in mučenec jim je v preroškem duhu odgovoril: »Pojdite in povejte vsem, vsem, prijateljem in neprijateljem, da hočem ta košček zemlje ščititi s svojo priprošnjo skozi vseh vekov veke ... (Str. 89.) — Nehvaležni bi bili, ko bi se letos ne spominjali mogočnega zavetnika tržaške škofije, ki je v velikem delu slovenska. Zato je v resnici sreča, da je tržaški stolni prošt dr. Fr. Petronio, dobro znan kot pesnik, proslavil mučniško smrt sv. Justa v štiridejanski zgodovinski igri, ki se odlikuje po živahnem dialogu in pesniškem jeziku. S posebno spretnostjo je igro v slovensčino preložil profesor dr. Josip Debevec; posrečilo se mu je dati igri tako dovršeno obliko, da se bere kot izvirnik. Prepričani smo, da bo dosegla igra »Sveti Just« lep uspeh povsod, kjerkoli jo bodo dobro uprizarili. V Trstu so jo že opetovano igrali — tudi v mestnem gledališču — in sicer z najboljšim uspehom. Sloveči cerkveni govornik P. Viktor Kolb iz Družbe Jezusove, ki je videl uprizoritve igre v Trstu, je označil svojo sodbo o nji z besedami: »Bilo je pretresljivo lepo!« Igra »Sveti Just« bo pa tudi vzbudila — in to zlasti podarjamo — iskreno katoliško zavest, posebno v srcih mladine, ki bo videla dvajsetletnega mladeniča sv. Justa trdnega, odločnega v sveti veri in njegovo stanovitnost v boju z grožnjami in mukami poganstva sodnika. Vse organizacije naših mladeničev naj uprizarijo krasno igro. — Igra, kateri je dodana krasna pesem »Pro-

slava sv. Justa« — zložil Stanko Premrl — je izšla v 20. snopiču priljubljene »Zbirke ljudskih iger«. V istem snopiču je tudi tridejanska izvirna igra z ženskimi vlogami »Ljubezen Marijinega otroka«, spisala Tončka Kovarčič, ki bo posebno dobro došla dekliškim Marijinim družbam. — Cena obeh igrav je 80 vin. Naročila sprejema Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

CERKVENE VESTI.

Konferenca Sodalitatis Ss. C. J. za žužemberško dekanijo se vrši dne 16. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Hinjah.

! poštni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5.60 c. kr. dvorni založnik le-karnar G. Piccoli, Ljub-ljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2961

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3 nasproti gostilne „Pri Sokolu“ v podružnici tvrčke R. Miklaue.

767

Kolesarji, zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel, brezplačno in poštne prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana
Dunajska cesta št. 9 — 12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

520

Tovarna pohištva J. J. Naglas

naznanja vljudno, da se je vsled poškodb na hiši Turjaški trg št. 7 morala začasno preseliti s svojo zalogo in prodajalno pohištva na

Kongresni trg števil. 12, vogal Vegova ulica (zraven realke)

ter prosi najvljudneje velečenjene p. n. odjemalce, da jej blagovolijo osiati zvesti.

Z odličnim spoštovanjem

J. J. Naglas.

1290

! Odkar zajtrkujem in južnam!

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjen polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in sladkorju. Za dojenčke ni boljšega redilnega sredstva. Take pohvale dohajajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke **SLADIN** pri izdelovalcu, lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgojil s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitkov K 4.—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitkov K 10.— franko. Zavitek 1/2 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstrasse 109, Radeckypfatz 4, Josefstädterstrasse 25. V Gradcu: Sackstrasse 4. 109

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mallo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Išče se

1740 3

ženska

z dobrimi spričevali o triletnem učenju in dveletnem praktičnem delovanju v trgovini z mešanim blagom. Informacije: Franc Terpin, Sv. Frjan pri Gorici.

Domača najnovejša konfekcijska trgovina
Maček & Komp.
Franca Jožefa cesta 3

se priporoča cenj. p. n. občinstvu v nakup

narejenih oblek.

Sprejemajo se naročila po meri, ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Na daleč okoli znani

semenj v Sv. Ivanu
pri Buzetu v Istri

bode letos in od letos naprej vedno na dan sv. Ivana, to je v nedeljo pred sv. Petrom.

Župni urad Buzet.

1786

Baška, Krk, Istra

Otvoritev novega, moderno urejen.

hotela „Velebit“

(lastnik Ante Tudor)

dne 1. julija. — Prijatelji mirnega oddiha v domačem, hrvatskem morskem kopališču zglasite se pravočasno! 1717

Fotogr. aparate

in vse potrebščine ima v zalogi

„Adrija“ drogerija in fotomanufaktura v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5. Zahtevajte cenike! 1431 Zahtevajte cenike!

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. klr. odd. de2. boln.

Poziv na p. i. duhovščino!

Morsko kopališče Gradež
pri Ogleju.

Kakor prejšnja leta je hiša duhovniškega podpornega društva „Plo Sovvegno“ na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo „Plo Sovvegno“ v Gorici (Corte S. Ilario 7). 1707